

46 465 zaszczepionych wrocławian

s. 3

**Kierowcy się cieszą: ul. Berenta
nareszcie wyremontowana**

s. 10-11

FOT. TOMASZ HOŁD

**Trzy kolejne szkoły
będą miały gabinety
dentystyczne**

/s.4

**Przepis małżeństwa
z 60-letnim stażem
na szczęście**

/s. 14

**How WRO residents
from various parts
of the world cook**

/s. 18

Od Prezydenta

Szanowni Państwo,

ubiegły tydzień obfitował w kulturalne wiadomości związane z Wrocławiem. Andrzej Kosendiak, dyrektor Narodowego Forum Muzyki, otrzymał z rąk prezydenta RP nominację profesorską. Bożena i Lech Janerkowie zostali Kreatorami Kultury Paszportów Polityki. Wszystkim bardzo gratuluję. W tym tygodniu urodziny obchodziła także nasza wrocławska noblistka – Olga Tokarczuk, której złożyłem najserdeczniejsze życzenia.

Ten rok ma jeszcze jeden mocny akcent związany z wrocławską kulturą. Sejm ustanowił 2021 Rokiem Tadeusza Różewicza. Je-

sienią przypada setna rocznica urodzin poety. To, z pewnością, jedno z największych wydarzeń literackich. Z tej okazji powstaje właśnie pierwsza biografia artysty, o czym przeczytają Państwo w tym numerze.

To wyjątkowo budujące, że Wrocław – mimo pandemii – wciąż kulturą stoi.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

FOT. UKR. WROCŁAWIA

Co nowego w sieci

Visit Wrocław
 2 dni · 🌐

To właśnie dziś Olga Tokarczuk obchodzi swoje urodziny! 🎉 Z okazji święta autorki, życzymy jej wielu nowych inspiracji, twórczej energii do działania oraz chwil pełnych szczęścia i równie emocjonalnych jak ta, z 10 października 2019 roku! 🥰❤️

[FB.com/visitwro](https://www.facebook.com/visitwro)

Hala Stulecia
 13 godz. · 🌐

🌟🌟🌟 Pierwsze wrocławskie Światelko do Nieba z Hali Stulecia! ❤️❤️❤️

Już we wtorek pełne video! Stay tuned! 🎥

📍 Wrocław [Wrocław]

[FB.com/hala.stulecia.official](https://www.facebook.com/hala.stulecia.official)

Zmień piec
 4 stycznia o 09:17 · 🌐

Podajcie z nami noworoczne wyzwanie? 🤔

👉 W 2021 roku zmienię piec! 🏠🔧

Pamiętajcie 👉 szybsza decyzja to wyższa dopłata!

A więc... zadbajmy wspólnie o #BezPiecnyWroclaw!

[FB.com/zmienpiec](https://www.facebook.com/zmienpiec)

Wrocław [Wroclove]
 22 stycznia o 13:53 · 🌐

"The whole Wrocław in one place" 🏡 is an official municipal Facebook group providing the most important, actual news on Wrocław to English speaking citizens ❤️

👉 What are you interested in? 🤔 What topics would you like to discuss? 🤔

Please leave your proposals in the Comments 🗨️

[FB.com/wroclaw.wroclove](https://www.facebook.com/wroclaw.wroclove)

Wrocław [Wroclove]
 22 stycznia o 11:38 · 🌐

Breslau alles an einem Ort 🏡 eine offizielle Facebook Gruppe der Stadt, in der die deutschsprachigen Bewohner der Stadt Wrocław die wichtigsten Informationen finden können ❤️

Was interessiert Euch? 🤔 Welche Themen möchtet Ihr gerne besprechen? 🤔 Schreib Eure Vorschläge in den Kommentaren!

[FB.com/wroclaw.wroclove](https://www.facebook.com/wroclaw.wroclove)

Wrocław [Wroclove] zaktualizował(a) opis.
 18 stycznia o 11:59 · 🌐

"Цілий Вроцлав в одному місці!" 🏡 це офіційна група міста, в якій україномовні жителі можуть знайти всю найважливішу інформацію ❤️

[FB.com/wroclaw.wroclove](https://www.facebook.com/wroclaw.wroclove)

Aktualności

Wrocław się szczepi. To już 46 465 osób*

25 stycznia zaczęły się szczepienia przeciwko COVID-19 dla osób powyżej 70. r.ż. W Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym przy ul. Borowskiej zapisało się już 14 tys. seniorów. W tym etapie mogą szczepić się także osoby z chorobami przewlekłymi, służby mundurowe i nauczyciele. Nadal szczepieni są także pacjenci z etapu 0, np. służba medyczna.

ZDJĘCIA: TOMASZ HOŁOD

Maksymilian Kowalewski (w środku z laską) ma 96 lat i co roku szczepi się na grypę – nie miał obaw przed szczepieniem na COVID-19

Jako pierwsi z grupy I szczepionkę otrzymają ci, którzy ukończyli 80 lat. – Takie było zalecenie lekarzy, więc to zrobiłem. Co roku szczepię się na grypę i jestem przyzwyczajony do zastrzyków – mówi 96-letni Maksymilian Kowalewski.

Tysiące chętnych

Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Michał Dworczyk poinformował, że nie ma już szczepionek i wolnych terminów szczepień, dlatego obecnie możliwość dalszej rejestracji jest zawieszona.

– Zapisało się ponad 14 tys. osób. Pacjenci umawiani są co 15 minut, kolejek nie ma i szczepienia przebiegają bardzo szybko. Obecnie zapisy są wstrzymane, mamy do 31 marca zajęte wszystkie terminy – potwierdza Monika Kowalska, rzeczniczka USK we Wrocławiu. Doktor Edwin Kuźnik z Kliniki Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii dodaje, że w USK dziennie szczepionych jest ok. 1100 osób, z czego 240–270 osób to seniorzy. Zdecydowana większość to nadal osoby z grupy 0, czyli pracownicy służby zdrowia.

Praca wre

– Szczepimy przez cały tydzień w godzinach 8.00–20.00 – opowiada Monika Kowalska. – Seniorzy umawiani są co 15 minut i prosimy, żeby przychodzili na wyznaczony czas, wtedy nie tworzą się kolejki. Przychodzą z oso-

bą towarzyszącą, co nas cieszy – podkreśla rzeczniczka.

Na szczepienie można również dotrzeć z pomocą MPK Wrocław. Przewoźnik oferuje darmowy dojazd dla osób w znacznym stopniu niepełnosprawności lub dla seniorów, którzy nie mogą dojechać do szpitala lub przychodni we własnym zakresie.

– Zaszczepiłam się dla własnego bezpieczeństwa, moje dzieci i wnuki też nas namawiały do tego kroku. Miałam jedynie obawy przed igłami i wkłuciem, ale tak to było idealnie zrobione, że nawet nie poczułam. Nikt w rodzinie nie chorował i chcemy się upewnić, że

nadal będzie dobrze – opowiada Zofia Pyć, która przyszła do szpitala z mężem Zygmuntem. – Córka nas zarejestrowała, gdy tylko ruszyły zgłoszenia internetowe po północy. Nasi znajomi też chcą się szczepić. Szczepmy się, żebyśmy skończyli z tymi ograniczeniami na każdym kroku. Młodzież ma swoje prawa, ale rodzice ich przekonają – uważa.

Jak to wygląda

Po przyjeździe do szpitala pacjent zgłasza się do rejestracji i okazuje dowód osobisty. Następnie z wypełnionym kwestionariuszem wywiadu zdrowotnego wchodzi do gabinetu kwalifiku-

jącego. Szpital prosi, żeby zabrać ze sobą dokumentację medyczną i spis przyjmowanych leków (można przynieść opakowania). Po zakwalifikowaniu, senior kierowany jest do punktu szczepień. Po szczepieniu pacjent dowiaduje się, kiedy ma stawić się na drugi termin. Po 15 minutach obserwacji, jeżeli czuje się jak przed szczepieniem, może wracać do domu.

Na szczepienie należy przyjść po posiłku i wzięciu przyjmowanych na co dzień leków. Najlepiej ubrać się w luźny sweter, bluzkę czy koszulę. Szczepionka podawana jest w ramię.

Piotr Bera

www.wroclaw.pl/wroclaw-sie-szczepi

Od 1 lutego bez godzin dla seniorów

Rząd ogłosił, że 1 lutego zostaną otwarte sklepy w galeriach handlowych. Będą one jednak funkcjonować w reżimie sanitarnym. W placówkach handlowych, na targu lub poczcie ponownie będzie obowiązywał limit klientów. Zniesiono godziny dla seniorów. Gastronomia w centrach i galeriach handlowych pozostaje zamknięta. Możliwy jest jedynie dowóz i wydawanie żywności na wynos. Branża fitness i siłownie również będą zamknięte. Kolejne poluzowanie dotyczy niektórych instytucji kultury – otwarte zostaną muzea i galerie sztuki.

Złóż wniosek na nowy okres 500+

Wnioski o wypłatę świadczenia 500+ na nowy okres można składać drogą elektroniczną już od 1 lutego br. Można złożyć je za pośrednictwem Portalu Informacyjno-Usługowego Empatia, przez bankowość elektroniczną i portal PUE ZUS. W wersji papierowej wnioski składamy w urzędzie lub wysyłamy pocztą od 1 kwietnia br. We Wrocławiu program obsługuje Centrum Grafit przy ul. Namysłowskiej 8, tel. 71 79 99 274 lub 501 928 501 (e-mail: 500plus@mops.wroclaw.pl). Realizacją programu zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Prawie 128 mln zł po finale WOŚP

Ostateczny wynik zbiórki 29. Finału WOŚP zostanie ogłoszony przez Jurka Owsiaka na konferencji prasowej 7 kwietnia br. – w Światowy Dzień Zdrowia, jednak deklarowana kwota na zakończenie tego finału to: 127 495 626 zł.

To był najdłuższy finał w historii Orkiestry, a Wrocław miał w nim swój niemały udział. W niedzielę na wrocławskich ulicach kwestowało ponad 800 wolontariuszy. Centrum wydarzeń był Stary Klasztor, stamtąd transmitowano koncerty, w tym zespołu Raz, Dwa, Trzy i Majki Jeżowskiej.

Do 9 lutego zapisz się na rachmistrza

Od 1 do 30 czerwca odbędzie się Narodowy Spis Powszechny. 1 lutego ruszył otwarty nabór kandydatów na rachmistrzów spisowych. Oferty składać można do 9 lutego. Do głównych zadań rachmistrza należą przeprowadzanie wywiadów (bezpośrednich lub telefonicznych) i zbieranie danych wg klucza pytań.

Zgłaszać się można osobiście w Gminnym Biurze Spisowym w Urzędzie Miejskim Wrocławia (pl. Nowy Targ 1–8, parter Informacja ogólna) w godz. 8.00–15.30, pod adresem: gbs@um.wroc.pl lub z wykorzystaniem platformy ePU-AP (<https://epuap.gov.pl>) lub listownie na adres: Gminne Biuro Spisowe, Urząd Miejski Wrocławia, pl. Nowy Targ 1–8, 50-141 Wrocław.

* Dane zaktualizowano: 01.02.2021, godz. 20.00; Źródło: Ministerstwo Zdrowia

Aktualności

Dentyści wracają do szkół – będą trzy nowe gabinety

Gabinety dentystyczne zostaną otwarte w trzech wrocławskich podstawówkach. To część realizowanego przez gminę programu profilaktycznego dotyczącego zapobiegania próchnicy. W tym roku na jego wdrożenie miasto przeznaczy dodatkowo 240 tys. złotych.

Obecnie gabinety dentystyczne działają w 10 wrocławskich podstawówkach prowadzonych przez gminę. Wszystkie zostały wyremontowane, a następnie wyposażone w specjalistyczny sprzęt stomatologiczny zakupiony ze środków miasta. Wiosną otwarte zostaną trzy kolejne. Znajdować się będą: w Szkole Podstawowej nr 4 przy ul. Powstańców Śląskich, Szkole Podstawowej nr 44 przy ul. Wilanowskiej i w Sportowej Szkole Podstawowej nr 46 przy ul. Ścinawskiej. W sumie opiekę dentystyczną znajdzie w nich ok. 1800 uczniów.

Co gabinety mają w ofercie

– Te gabinety są naprawdę nowoczesne i bardzo przyjazne dzieciom. Całkiem inne niż były kiedyś – mówi Jadwiga Ardelli-Książek, zastępca dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych UM Wrocławia.

– Tworząc nowe gabinety, chcemy przede wszystkim zapobiegać próchnicy zębów u dzieci poprzez m.in. systematyczne kontrole i kształtowanie nawyku dbania o zęby, zarówno przez systematyczne i prawidłowe ich mycie, jak i stosowanie odpowiedniej diety – tłumaczy.

W szkolnych gabinetach wykonywane będą:

- badania stomatologiczne wraz z oceną stanu uzębienia,
- lakowanie zębów trzonowych i przedtrzonowych,
- kontrola zalakowanych zębów połączona z uzupełnieniem laku,
- leczenie próchnicy „punktowej” w zębach stałych trzonowych i przedtrzonowych poprzez wypełnienie zapobiegawcze,
- lakierowanie zębów.

Miasto ogłosiło konkurs dla dentyistów, którzy poprowadzą szkolne gabinety. W tym roku, tylko na wyposażenie, miasto przeznaczy 270 tys. złotych. Termin składania ofert mija 2 lutego 2021 roku.

Lepiej zapobiegać niż leczyć

Tworzenie gabinetów dentystycznych w szkołach to część programu polityki zdrowotnej miasta. W 2020 roku miasto przeznaczyło na jego realizację ponad 930 tys. złotych, a opieką dentystyczną objęto ponad 4 tys. młodych wrocławian.

Szkoły, w których działają już stomatolodzy to:

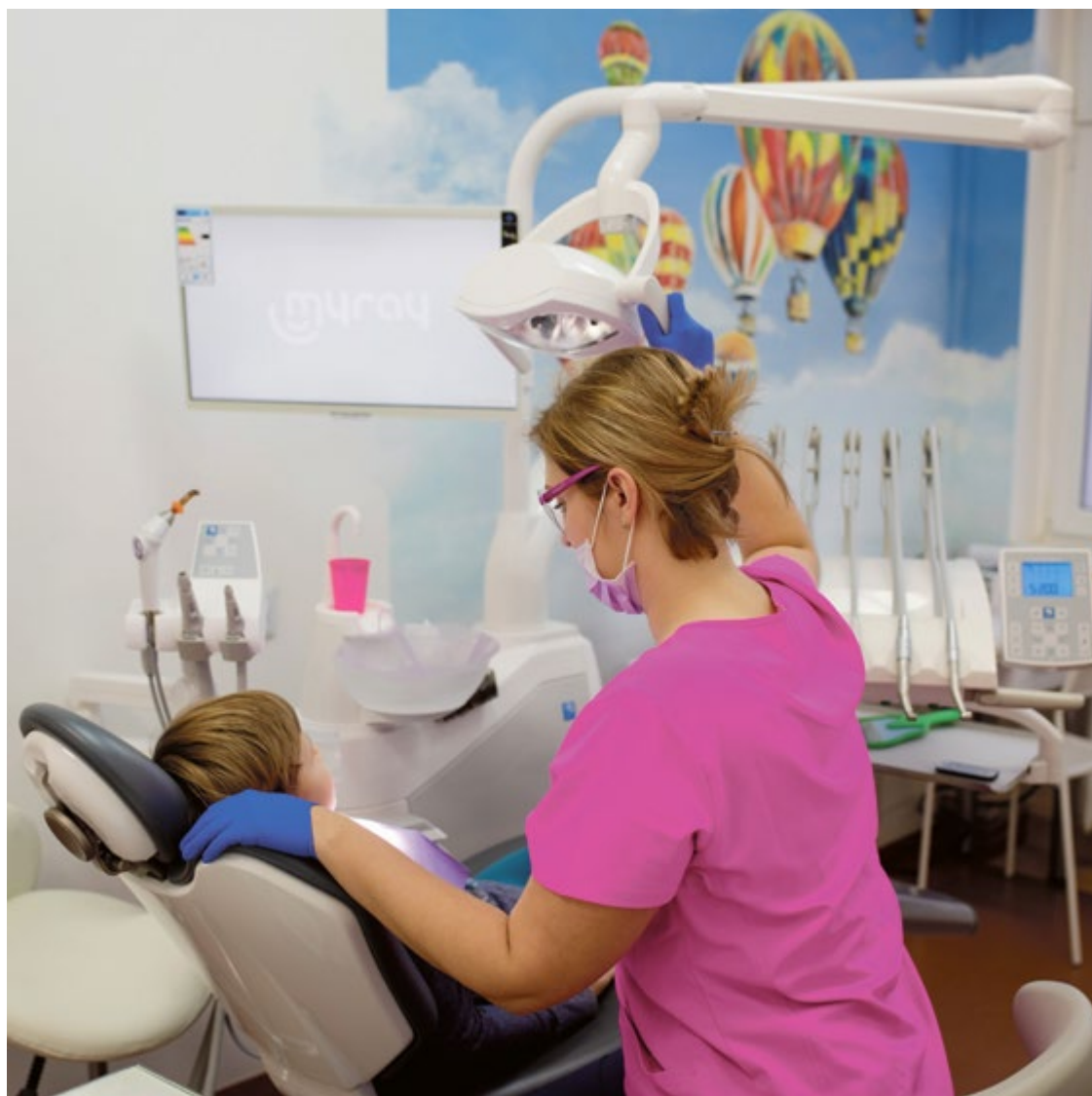
- Szkoła Podstawowa nr 10 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3, ul. Inflancka 13,
- Szkoła Podstawowa nr 17 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 17, ul. Wieczysta 105,

- Szkoła Podstawowa nr 68, ul. Szczęśliwa 28,
- Szkoła Podstawowa nr 74, ul. Kleczkowska 2,
- Szkoła Podstawowa nr 77, ul. św. Jerzego 4,

- Szkoła Podstawowa nr 83, ul. Boya-Żeleńskiego 32,
- Szermiercza Sportowa Szkoła Podstawowa nr 85, ul. Traugutta 37,
- Szkoła Podstawowa nr 97, ul. Prosta 16/ul. Pawłowa 15,

- Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 103 w Zespole Szkół nr 6, ul. Nowodworska 70–82,
- Szkoła Podstawowa nr 113 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1, ul. Zemska 16c.

Monika Dubec

FOT. WCZ

Złóż wniosek na dopłatę do czynszu

Program dopłaty do czynszów dotyczy osób, którym przez pandemię zmniejszyły się dochody. Dodatek jest przyznawany na pół roku i może wynieść do 75 proc. czynszu, lecz nie więcej niż 1500 zł.

Wsparcie przysługuje osobom, które spełniają określone warunki: ■ najmowały albo podnajmowały lokal mieszkalny przed 14 marca 2020 r., ■ mają przyznany dodatek mieszkaniowy, ■ średni miesięczny dochód na jednego członka rodziny przez trzy ostatnie miesiące był co najmniej o 25 proc. niższy niż średni miesięczny dochód na członka rodziny z roku 2019 r., ■ nie przysługiwał im wcześniej dodatek mieszkaniowy z dopłatą covidową do czynszu.

O pomoc finansową mogą się ubiegać także najemcy mieszkań wchodzących w skład zasobu różnych wrocławskich instytucji: TBS-u Wrocław, Wrocławskich Mieszkań i Zarządu Zasobu Komunalnego.

Wnioski można składać w Biurze Obsługi Klienta Działu Wsparcia Mieszkańców Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu, na parterze budynku przy ul. Hubskiej 30–32 od pon. do do piątku, w godz. 7.30–15.00 do 31 marca br. Wniosek powinien mieć adnotację: „wniosek o dodatek mieszkaniowy powiększony o dopłatę do czynszu”.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 30 procent. Wartości powierzchni normatywnej dla lokali w zależności od liczby osób zamieszkujących w tych lokalach przedstawia poniższa tabela.

Joanna Leja

Liczba osób zamieszkujących w lokalu	Powierzchnia normatywna	Powierzchnia normatywna + 30%
1 osoba	35 m ²	45,5 m ²
2 osoby	40 m ²	52,0 m ²
3 osoby	45 m ²	58,5 m ²
4 osoby	55 m ²	71,5 m ²
5 osób	65 m ²	84,5 m ²
6 osób	70 m ²	91,0 m ²

i.wroclaw.pl/doplata-covidowe

Aktualności

Manhattan z placu Grunwaldzkiego straci esplanadę

Ale tylko na chwilę – zostanie ona wkrótce odtworzona

Zespół mieszkalno-usługowy przy pl. Grunwaldzkim projektu Jadwigi Grabowskiej-Hawryluk – znany bardziej jako „wrocławski Manhattan” czy „sedesowce” – to symbol współczesnego Wrocławia. Sześć wieżowców o różnej wysokości z charakterystycznymi balkonami wyremontowano na obchody Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku. Teraz przyszedł czas na esplanadę.

FOT. JANUSZ KRZESZOWSKI

Tworząc projekt Zespołu Mieszkalno-Usługowego przy pl. Grunwaldzkim, Grabowska-Hawryluk kierowała się wytycznymi dla bloków mieszkalnych Le Courbusiera

Osiedle wybudowano w latach 70. XX wieku. Łącznie jest tu 486 mieszkań. Budynki powstawały kolejno od mostu Grunwaldzkiego w stronę ul. Skłodowskiej-Curie. Projektantka wykorzystała naturalną różnicę terenu, który przy moście był wyższy o 2 metry. W projekcie budynki miały 16 pięter, elewację pokrywało egzotyczne drewno, a okna były zaokrąglone i przyciemniane. Niestety rzeczywistość peerelu była nieubłagana – z drewna i specjalnych okien trzeba było zrezygnować. Udało się natomiast postawić 16 pięter, choć w tym czasie dopuszczano maksymalnie 11.

– Wywalczyłam 16 pięter, bo tłumaczyłam urzędnikom partyjnym, że skala Wrocławia tego wymaga i że miasto na tej wielkości budynki zasługuje – wspominała Jadwiga Grabowska-Hawryluk.

Do remontu szóstkami marsz

W 2015 roku rozpoczął się remont wieżowców. Po ponad 40 latach od powstania budynki dostały swoją szansę na modernizację, dzięki której miały uzyskać wygląd zbliżony do pierwotnych założeń. Projekt remontu opracowała Jednostka Architektury – fundacja pod patronatem Jadwigi Grabowskiej-Hawryluk. Autorzy konsultowali się z samą architektką. Remont był konieczny, bo żelbetowe

elementy elewacji zaczynały się kruszyć.

– Po wejściu na rusztowanie okazało się, że niektóre żelbetowe elementy się rozsypywały, bo stal była skorodowana i trzeba je było demontować i odtwarzać – opowiada Marcin Miłosz, wiceprezes Spółdzielni Mieszkaniowej Piast, do której należą budynki.

Po ociepleniu wieżowce zostały otynkowane na biało, a okładzinę z klinkieru pokryto grafitowym tynkiem. Przy okazji remontu w murze ukryto budki lęgowe dla ptaków. Pozostałe prace to: wymiana stolarki drzwiowej i okiennej, remont wejść do budynków czy zmiany w architekturze wnętrza holu wejściowego. Wymieniono także domofony.

Została esplanada

Esplanada miała zostać wyremontowana w późniejszym terminie. Niestety ze względu na jej zły stan techniczny w tym roku postanowiono, że zostanie ona rozebrana i odtworzona. Prace rozpoczęto od strony ul. Nauczycielskiej w połowie stycznia. Miasto dołoży do remontu do 6 mln zł. – To nas

satisfakcjonuje i stanowi ponad połowę szacowanych kosztów – wyjaśnia Marcin Miłosz.

Pierwszy etap rozbiórki potrwa do połowy lutego. Na początku marca powinien zostać rozpisany przetarg na wyburzenie

reszty esplanady oraz jej odtworzenie. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem przebudowa zakończy się w połowie 2022 roku. Mieszkańcy odzyskają dostęp do garaży i parkingu.

Filmowe wspomnienie

Na ten rok planowana jest

premiera filmu „Manhattan as we call it” o zmarłej w 2018 roku architekcie. To wspólne dzieło Fundacji Polsko-Portugalskiej Entre, Muzeum Architektury we Wrocławiu i studia Kova Production. Powstał dzięki prezentacji projektów Jadwigi Grabowskiej-Hawryluk „Patchwork”, która odbyła się w 2016 roku. W 2019 zaprezentowano ją także w Nowym Jorku. Pojawiła się też książka Michała Dudy pod tym samym tytułem. Jej angielskie wydanie znalazło się wśród 10 najlepszych na świecie książek o architekturze.

Piotr Bera,
archiwum
Wrocław.pl

FOT. PIOTR BERA

Po remoncie esplanady przy sedesowcach na placu Grunwaldzkim zmieni się tylko wygląd schodów - zostaną przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych

NGO/Partycypacja

Pięć rad, jak napisać wniosek, żeby projekt wygrał

Każda inwestycja realizowana w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego musi spełniać kilka warunków formalnych. Sprawdź, o czym powinieneś pamiętać, żeby Twój projekt został dopuszczony do głosowania. Dowiedz się też, co możesz zrobić, żeby zdobyć jak najwięcej głosów.

FOT. TOMASZ HIGŁO

Projekt rejonowy Pilczyce-Kozanów-Popowice Płn., Gądów-Popowice Płd.- Szczepin #354 z WBO 2018: Sportowo na Szybowcowej i Zabawnie na Hynka

1. Projekt musi być ogólnodostępny

Oznacza to, że wszyscy chętni mieszkańcy Wrocławia powinni móc z niego korzystać.

Nie wyklucza to możliwości czasowego zamykania obiektu (np. na noc). Niemniej, co do zasady, każdy powinien móc skorzystać z takiego obiektu bez ponoszenia dodatkowych opłat.

Dla przykładu: boisko szkolne zamykane tylko na noc lub na czas zajęć z wuefu, lecz na co dzień otwarte dla mieszkańców, spełnia warunek ogólnodostępności.

Wiaty śmietnikowe na osiedlu, do których klucze mają tylko mieszkańcy określonych budynków, nie spełniałyby tego warunku.

2. Projekt powinien być uniwersalny

Oznacza to, że powinien być dostępny dla jak największej liczby ludzi, w tym np. osób z niepełnosprawnościami albo dla osób starszych.

Projektowana infrastruktura powinna być dostępna również dla osób, które w różny sposób się przemieszczają, z różną precyzją postrzegania otoczenia.

Szczegółowe rozwiązania w tym zakresie będą doprecyzowywane na etapie realizacji projektu. Jest jednak istotne, by już na początku zwrócić uwagę na ewentualne bariery architektoniczne, które mogą wpłynąć na ocenę projektu. Więcej na temat projektowania uniwersalnego dowiedzieć się na stronie www.wroclaw.pl/rozma-wia/na-czym-polega-projektowanie-uniwersalne.

3. Projekt ma dotyczyć własności/zarządu gminy

Pamiętajcie, że na realizację Waszych projektów przeznaczone zostaną środki publiczne. Nie do pomyślenia jest sytuacja, w której inwestycja z WBO powstaje na prywatnej działce, a dzień po oddaniu jej do użytku właściciel terenu otacza go płotem i zaczyna pobierać opłaty za korzystanie.

By uniknąć tego typu sytuacji, do realizacji skierowane mogą zostać tylko takie projekty, które powstaną na działkach, do których gmina ma prawo użytkownika lub jest ich właścicielem.

To, czy dana lokalizacja na pewno nadaje się do WBO, sprawdzicie najłatwiej w internecie pod adresem www.geoportal.wroclaw.pl. Wystarczy wejść w „mapę własności”. Wrocław podzielony jest na niej na działki oznaczone

różnymi kolorami. Działki żółte (własność gminy) i jasnozielone (własność gminy w zarządzie/użytkowaniu) nadają się do składania projektów WBO.

4. Projekt musi zawierać szacowany koszt

Szacunkowy koszt inwestycji powinniśmy traktować jako element opisu projektu. Jeżeli wpisujemy w projekcie placu zabaw 2 mln złotych, urzędnicy będą od razu wiedzieć, że chodzi nam o duży i bogato wyposażony plac. Jeśli wpisujemy 250 tys. złotych, będzie to informacja, że ma to być mały plac zabaw z podstawowym wyposażeniem.

Jeżeli macie wątpliwości, jak oszacować koszt projektu, możecie zapoznać się z wynikami przetargów, np. na stronie Zarządu Zieleni Miejskiej lub ZDiUM, albo porównać swój projekt do podobnego, który już

wcześniej brał udział w WBO. Możecie również zadzwonić do Wydziału Partycypacji Społecznej. Urzędnicy z sekcji ds. Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego (tel. 71 777 81 11) pomogą Wam wówczas oszacować koszty projektu.

W wycenie można się pomylić – będzie ona weryfikowana. Chodzi o określenie pułapu kosztów.

5. Projekt nie może zagrażać przyrodzie

Zgłaszane do WBO projekty muszą także uwzględniać ochronę istniejącej zieleni (zwłaszcza zadrzewienia) i siedlisk zwierząt. Te, które miałyby ich skutkować uszczerbkiem, nie zostaną dopuszczone do głosowania.

Maciej Wołodko

www.wroclaw.pl/wbo

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

ZGŁOŚ PROJEKT! 18.01-15.02

Abonamenty na parkowanie ważne dwa miesiące

Od lutego wprowadzono opłaty za parkowanie na trzech ulicach. Wnioskowali o to sami mieszkańcy.

Mowa o miejscach postojowych na ul. Namysłowskiej (od ul. Jedności Narodowej do ul. Dolnej), ul. Cybulskiego (od pl. Maksy Borna do ul. Pomorskiej) i od pl. Borna (wzdłuż budynku uczelni, i na odcinku pomiędzy ul. Dubois a ul. Cybulskiego).

W strefie C

Nowe miejsca płatne znajdują się w strefie C, gdzie stawki wynoszą:

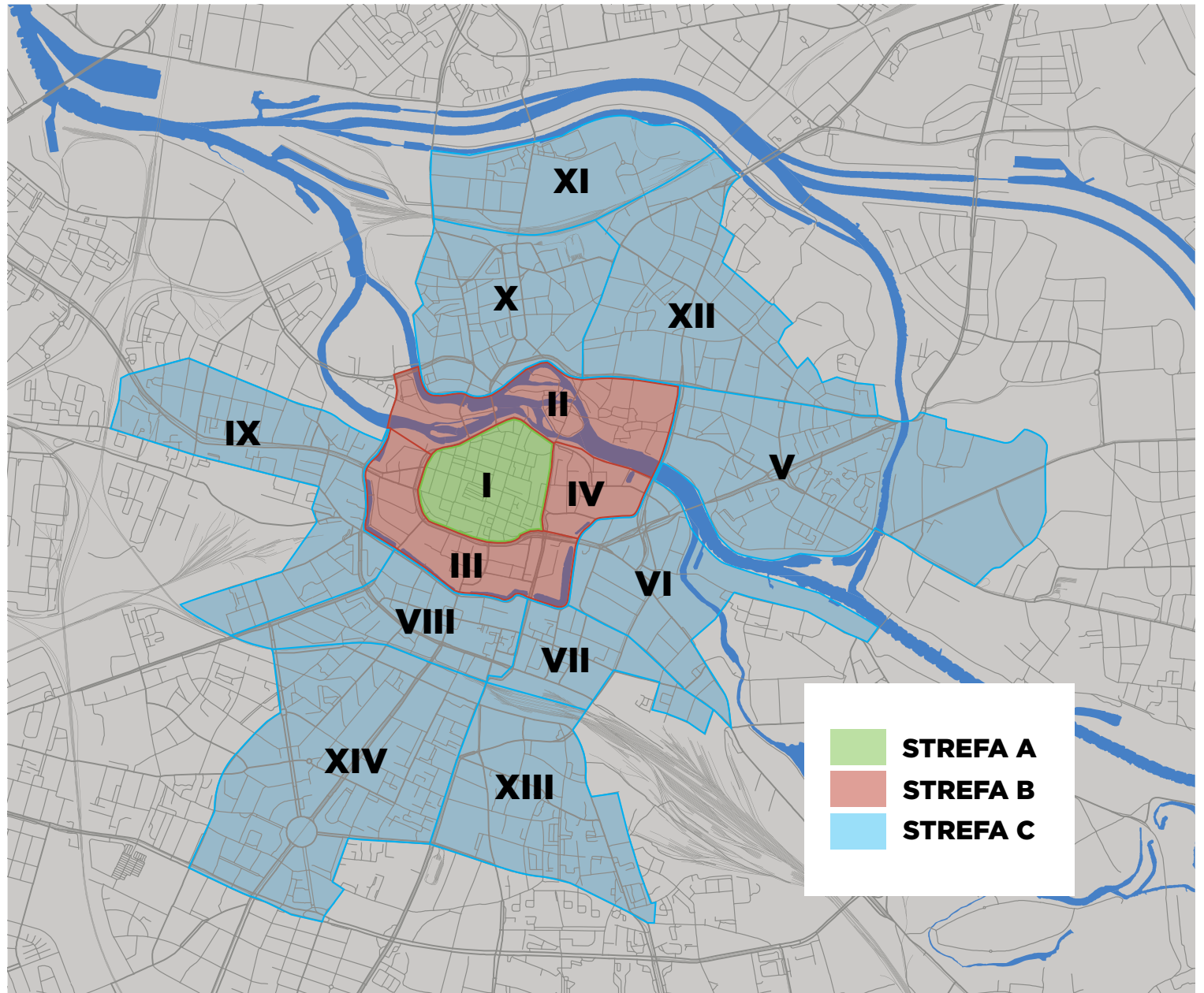
- za pierwszą godzinę 2 zł
- w drugiej godzinie 2,10 zł
- w trzeciej godzinie 2,20 zł
- w czwartej i każdej następnej godzinie 2 zł.

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta przypomina jednak, że mieszkańcy mogą wykupić abonament I wynoszący: 10 zł za pierwszy pojazd samochodowy, 20 zł za drugi pojazd samochodowy i 100 zł za trzeci pojazd samochodowy. Z kolei osoby niepełnosprawne pracujące i parkujące w tej strefie za miesiąc zapłacą 10 zł w abonamencie N.

Można zakupić także abonament typu P – wydawany na numer rejestracyjny pojazdu za 160 zł miesięcznie.

Część abonentów do weryfikacji

Abonamenty można kupić z maksymalnym terminem ważności do 31 marca. Wynika to z uchwały rady miasta dotyczącej zmian w parkowaniu, które wejdą w życie 1 marca. Zmienia się ceny i pojawią się dwie śródmiejskie strefy płatnego parkowania zawierające podstrefy I-IV i strefa płatnego parkowania zastępująca strefę C (strefy V-XIV).

Taki będzie podział stref parkowania od 1 marca: dwie śródmiejskie strefy płatnego parkowania A i B i strefa płatnego parkowania C

– Abonamenty i identyfikatory na okres 6 i 12 miesięcy będzie można otrzymać od 1 marca według nowego wzoru – wyjaśnia Ewa Mazur ze ZDiUM. – Marzec będzie miesiącem przechodnym, kiedy w obiegu będą funkcjonowały jednocześnie stare i nowe dokumenty – dodaje. Osobisty zakup abonamentów jest możliwy, jednak wymaga dokonania przedpłaty na rachunek przed wizytą w naszym biurze obsługi klienta, a w momencie odbioru abonamentu opłata musi być zaksięgowana na naszym koncie (PKO BP SA 81 1020 5226 0000 6402 0416 7193).

Zaksięgowanie opłaty trwa do dwóch dni roboczych, a jego potwierdzenie można uzyskać dzwoniąc pod numerem telefonu 71 376 08 28.

Abonamenty niewymagające weryfikacji na numer rejestracyjny można kupić za pośrednictwem e-sklepu (wroclaw.e-abonamenty.pl). Natomiast weryfikacji przed

wydaniem dokumentu podlegają samochody niskoemisyjne (np. na gaz i elektryki). – Weryfikujemy za pośrednictwem bazy PESEL też dane meldunkowe mieszkańców strefy i dane niepełnosprawnych pracujących w danej strefie – dodaje Ewa Mazur.

Z aplikacją taniej

Kierowcy zostawiający auto w centrum Wrocławia mogą parkować w garażu podziemnym pod Narodowym Forum Muzyki. Od

1 czerwca pierwsza godzina postoju jest darmowa. W kolejnych obowiązuje cennik: 4 zł z naliczaniem co 15 minut, czyli 1 zł za każde rozpoczęte 15 minut, oraz cena promocyjna – 2,50 zł za godzinę parkowania dla wnoszących opłatę SMS-em lub przez aplikację moBilet. Jest to wirtualna portmonetka, do której podpiną się swoją kartę płatniczą i następnie można dokonywać płatności, korzystając z telefonu komórkowego.

Piotr Bera

Objazd wiaduktu koło Korony

W nocy z 5 na 6 lutego br. (z soboty na niedzielę) wiadukt na ul. Kowalskiej przy CH Korona zostanie zamknięty dla samochodów osobowych, ciężarówek i autobusów. Przejdzie długo oczekiwany remont, który zakończy się w czerwcu.

Prace na wiadukcie obejmą wymianę nawierzchni jezdni i chodników, naprawę elementów konstrukcji, wymianę oświetlenia, remont schodów. Kierowców i pasażerów MPK czekają zmiany – trasy przejazdu zmienią autobusy linii 118 i 242. Ruch pieszy będzie dozwolony na wiadukcie tak długo, jak to możliwe.

– Ruch pieszych będzie utrzymywany przez większość trwania

budowy, do momentu rozpoczęcia remontu schodów – tłumaczy Ewa Mazur ze ZDiUM.

Objazdy dla kierowców

Kierowcy podróżujący w stronę al. Poprzecznej od soboty będą zjeżdżać z ul. Kowalskiej na ul. Bolesława Krzywoustego w kierunku Warszawy. Po ok. 700 m wjadą na wiadukt nad ul. Jana III Sobieskiego, następnie zjadą na ul. Bolesława

Krzywoustego i będą kontynuować jazdę w kierunku węzła ul. Kowalskiej i al. Poprzecznej. Kierowcy zmierzający od ul. Kowalskiej w kierunku osiedli Kowale i Swojczyce pojadą ul. Kowalską, al. Poprzeczną, ul. Bolesława Krzywoustego. Długość objazdu wynosi 1500 m. Generalnym wykonawcą robót jest firma Plus Inwest P. Żygadło, koszt remontu to ponad 4,5 mln zł.

Piotr Bera

Prace na wiadukcie obejmą: wymianę nawierzchni jezdni i chodników, naprawę elementów konstrukcji, wymianę oświetlenia

Dla mieszkańca

Zmień Piec i oddychaj czystym powietrzem, a nie smogiem. W 2021 r. do likwidacji 3,5 tysięcy pieców

Zapowiada się rekordowy rok w walce o czyste powietrze we Wrocławiu. Urzędnicy planują wymienić 1400 „kopciuchów” w 115 budynkach komunalnych. Kolejne ponad dwa tysiące pieców ma zostać zlikwidowane w ramach programu KAWKA Plus. Koszt tych działań to ok. 80 mln złotych.

– Nasz cel to przyłączenie do sieci 115 budynków komunalnych i likwidacja 1400 pieców w zasobie komunalnym, przede wszystkim w Śródmieściu i na Starym Mieście. Dodatkowo zakładamy, że do KAWKI wpłynęły dwa tysiące wniosków. W sumie w 2021 z mapy miasta powinno zniknąć 3,5 tys. „kopciuchów” – podkreślił na konferencji prasowej Rafał Guzowski, pełnomocnik prezydenta Wrocławia ds. wymiany źródeł ogrzewania.

Wszystkie adresy, przewidziane do ucieplnienia w tym i w kolejnych latach, znajdują się na specjalnej mapie podłączeń na stronie zmienpiec.pl.

– Poprawa jakości powietrza we Wrocławiu to nasza wspólna sprawa. Oferujemy mieszkańcom najlepszy w Polsce program wsparcia w wymianie pieców, pomoc doradców energetycznych, ulgi w czynszu i dopłaty do rachunków za ogrzewanie. Ale też przypominamy, że od 2024 roku pa-

Tylko do końca roku można dostać aż 15 tys. zł na wymianę pieca. Wrocławskie tramwaje zmieniły kolor, by o tym przypominać

lenie w piecach najgorszej jakości będzie karane, zgodnie z uchwałą antysmogową – powiedział Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia.

Najemca może sam wymienić piec

Miasto z jednej strony likwiduje „kopciuchy” w zasobie w stu procentach należącym do gminy. Z drugiej zachęca najemców, by sami zainteresowali się wymianą ogrzewania na ekologiczne.

– Samodzielna wymiana pieca to dla najemcy komunalnego bardzo dobre rozwiązanie. Przede wszystkim może dostać pieniądze

z miasta i zrefundować wszystkie koszty, następnie otrzyma zwolnienie i ulgi w czynszu oraz dopłaty do rachunków za ogrzewanie. Dodatkowo może wymienić piec szybciej, niż zrobi to miasto i może sam zdecydować, jaki rodzaj ogrzewania zastosuje – wyliczył Rafał Guzowski.

Około 200 osób pracujących w Biurach Obsługi Klienta Zarządu Zasobu Komunalnego oraz w Centrum Obsługi Mieszkańca Wrocławskich Mieszkań pomoże najemcom we własnym zakresie wymienić system ogrzewania. Udzielą oni niezbędnych informacji, pomogą skompletować i wy-

pełnić dokumenty, przeprowadzą przez cały proces zmiany ogrzewania, a wreszcie odbiorą nowy system grzewczy.

Ostatni rok najwyższych dopłat

Nawet 15 tys. złotych – tyle można otrzymać w 2021 r. na wymianę pieca w ramach programu KAWKA Plus. Warto się jednak pośpieszyć, gdyż to ostatni rok z maksymalną kwotą dotacji.

– Zmieniamy nieco barwy naszej akcji – z niebieskich na czerwone, żeby zaznaczyć, że to ostatni moment na uzyskanie maksymalnej

dopłaty do wymiany pieca. Pamiętajmy także, że wymienić piec możemy bez wkładu własnego. Przeszkoliliśmy już ponad 50 firm, które instalują nowe ogrzewanie, a następnie – w imieniu mieszkańca – rozliczają się z urzędem – wyjaśniła Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UMW.

W 2022 roku kwota dotacji wyniesie już maksymalnie do 12 tys. złotych, w kolejnym roku będzie to 10 tys. zł, a następnie w 2024 r. do 8 tys. zł.

Bartosz Moch

Petycja dolnośląskich samorządowców ws. A4

Włodarze 8 dolnośląskich miast i marszałek Dolnego Śląska spotkali się we Wrocławiu, by podpisać petycję w sprawie przebiegu autostrady A4. Ich zdaniem dla Dolnego Śląska najlepsza jest kombinacja IV. Przebieg A4 konsultowany jest przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad.

Budowa nowego korytarza autostrady A4 na odcinku Kosiów–Wrocław, utrzymanie

statusu drogi ekspresowej dla dotychczasowej trasy A4 przy jednoczesnym zaplanowaniu

i budowie łącznika Aglomeracji Wałbrzyskiej z węzłem S3 w Bolkowie i łącznika DW 382 z węzłem

Świdnica na S5 – to główne postulaty dolnośląskich samorządowców, którzy podpisali w tej

sprawie petycję. Dokument trafi do GDDKiA, a także do ministra finansów, ministra infrastruktury i szefa Rady Ministrów.

Robert Raczyński (Lubin), Piotr Roman (Bolesławiec), Jerzy Łuźniak (Jelenia Góra), Rafael Rokaszewicz (Głogów), Beata Moskal-Słaniewska (Świdnica), Jacek Sutryk (Wrocław), Cezary Przybylski, Tadeusz Krzakowski (Legnica) i Roman Szełemej (Wałbrzych)

Monika Dubec

NGO/Partycypacja

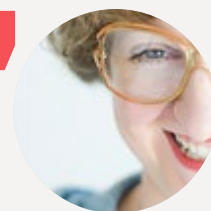
Weź miasto w swoje ręce! Ruszają nowe Mikrogranty

Chcesz działać na swoim osiedlu? Wiesz jak, ale nie masz za co? Napisz projekt i przekonaj jurorów do swojego pomysłu. Dofinansowanie otrzyma w tym roku ponad 100 inicjatyw, na które miasto przeznaczy ponad pół miliona złotych. Na Wasze pomysły czekają Strefa Kultury Wrocław i Fundacja Umbrella. Do dzieła!

FOT. JERZY WYPYCH

”

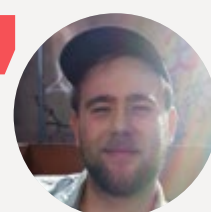
Anna Kozicka

autorka projektu

„Z Wielką Wyspą w kontakcie”

W moim stowarzyszeniu 9dwunastych zajmuję się pozyskiwaniem i udzielaniem grantów od około 10 lat. Patrząc na Mikrogranty z tej perspektywy muszę powiedzieć, że to naprawdę wartościowy projekt. Jeśli jesteś osobą, która łatwo nawiązuje kontakty i chcesz zrobić to na jeszcze szerszą skalę, poznać ludzi na swoim osiedlu, to Mikrogranty świetnie się do tego nadają. Nie bój się także wynagrodzić za swoją pracę koordynacyjną. To ważne, bo przeciwdziała wypaleniu. I jest jak najbardziej zgodne z regulaminem Mikrograntów.

”

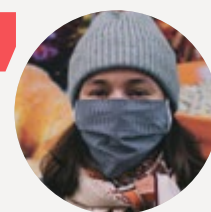
Michał Rypel

autor projektu

Muzyczna jesień na Księżu

Mój pierwszy start w Mikrograntach w 2019 roku dał mi dużo odwagi do realizowania lokalnych działań, co potwierdził także projekt z ubiegłego roku. Najważniejsze, co wyniosłem z tych doświadczeń, to wrażliwość na potrzeby współmieszkańca i współmieszkanek – szukanie rozwiązań dla wspólnego rozwoju. Myślę, że to kluczowe nastawienie i im wcześniej naberą je uczestnicy naboru, tym przyjemniej będzie im się realizowało zgłoszone projekty. Prowadzenia dla wszystkich!

”

Sylwia Słowik

autorka projektu „Wspominamy Gajowice, podziel się historią”

Nie działaj sama/sam! Szukaj ciekawych partnerów do współpracy z którymi stworzysz swój dream team. Mnogość perspektyw i kompetencji bardzo pomaga, a praca nad projektem jest dużo przyjemniejsza w gronie sąsiadów i przyjaciół.

Światło w lodówce - uczestnicy warsztatów na Karłowicach nauczyli się robić smakołyki i skuteczne kosmetyki w duchu less waste

Mikrogranty to ogólnomiejski program wsparcia inicjatyw lokalnych. Powstał w 2014 r. przy okazji przygotowań do obchodów Europejskiej Stolicy Kultury. Od tamtej pory odbyły się 24. edycje, w wyniku których na wrocławskich osiedlach zrealizowanych zostało kilkaset projektów.

Jakie projekty można zgłaszać?

Inicjatywy zgłaszane do Mikrograntów powinny mieć przede wszystkim wspierający więzi społeczne i kulturotwórczy charakter (np. edukacyjny, rekreacyjny, związany z różnymi dziedzinami sztuki, aktywizacyjny). Istotą programu jest także propagowanie decentralizacji. Zgłaszane projekty powinny wykorzystywać potencjał wrocławskich osiedli.

– Staramy się nakłaniać mieszkańców do realizacji swoich inicjatyw w najbliższym, lokalnym środowisku, poza osiedlem Stare Miasto przy aktywnym zaangażowaniu sąsiadów i sąsiadek, osiedlowych liderów i liderki oraz zinstytucjonalizowanych partne-

rów, którym zależy na aktywizacji swojego najbliższego otoczenia – wyjaśnia Anna Bieliz, koordynatorka programu ze Strefy Kultury Wrocław.

Trzy drogi do wyboru

- Mikrogranty dla osób fizycznych i grup nieformalnych to ścieżka skierowana do pełnoletnich mieszkańców Wrocławia. W jej ramach zrealizowanych zostanie 40 propozycji na lokalne działania. Wybrane projekty z czterech obszarów (Fabryczna, Krzyki, Psie Pole, Śródmieście) otrzymają wsparcie finansowe (do 5 tysięcy złotych brutto) oraz pomoc w kwestiach administracyjnych, organizacyjnych, promocyjnych i logistycznych. www.strefakultury.pl/Mikrogranty
- Mikrogranty NGO to ścieżka dla organizacji pozarządowych, które spełniają jeden z dwóch warunków: działają krócej niż 5 lat, lub nie prowadziły w ostatnich latach działań statutowych i ich przychód za ostatni zamknięty rok obro-

towy nie przekroczył 3 tysięcy złotych brutto. W tej ścieżce planowana jest realizacja ponad 30 inicjatyw, a kwota dofinansowania to od 5 tysięcy do 10 tysięcy złotych brutto na projekt. www.sektor3.wroclaw.pl/mikrograntynego

- Mikrogranty młodzieżowe to ścieżka dla grup nieformalnych osób w wieku od 13 do 21 lat. Dofinansowanie w wysokości do 1 tysiąca złotych brutto może otrzymać w jej ramach aż 50 projektów. www.sektor3.wroclaw.pl/mikrograntymłodzieżowe

Nabór wniosków

Podobnie jak latach ubiegłych, na 2021 r. zaplanowano trzy edycje Mikrograntów: w lutym, w maju i we wrześniu. Terminy naborów są takie same we wszystkich trzech ścieżkach. Pierwszy nabór trwa od 1 do 15 lutego. W tych dniach możecie przesyłać swoje propozycje przez specjalne formularze zgło-

szeniowe, dostępne na stronie www.wroclaw.pl/mikrogranty/.

Mikrogranty a pandemia

Podobnie jak w zeszłym roku, wszystkie wydarzenia będą realizowane zgodnie z aktualnymi zaleceniami sanitarnymi. Projekty, które zakładają działania online czy hybrydowe, będą mogły rozpocząć się już pod koniec marca. Bezpośrednie spotkania, takie jak warsztaty czy wspólne spacerki, planujcie najlepiej nie wcześniej niż na maj lub czerwiec.

– Miniony rok przeciwiczył nas w działaniu w każdych warunkach – na żywo, online czy hybrydowo. Wiemy, że dla wrocławian i wrocławianek nie ma takiej trudności, której wspólnymi siłami nie jesteśmy w stanie przy organizacji lokalnej inicjatywy pokonać. Dlatego z niecierpliwością czekamy na nowe pomysły! – mówi Anna Bieliz.

Maciej Wołodko

www.wroclaw.pl/mikrogranty

Od 1 lutego ul. Beren

Blisko rok trwał remont ul. Berenta i fragmentu al. Kasprowicza. Przebudowała kosztowała prawie 10 milionów złotych.

ZDJĘCIA: TOMASZ HOŁOŚ

Na remont ul. Berenta kierowcy czekali przez wiele lat. Teraz będą poruszać się po bezpiecznej drodze. Pod ulicą przebudowano sieć kanalizacyjną i ogólnospławną

Ruch samochodowy razem z komunikacją miejską wrócił na ul. Berenta 30 stycznia. Jeszcze przez kilka tygodni będą prowadzone prace przy przebudowie, ale bez utrudnień dla ruchu kołowego.

– Nadal pracujemy przy chodnikach. Jest to związane z wymianą kabli energetycznych i postawieniem nowych słupów oświetleniowych, które wymienia Tauron – wyjaśnia Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji.

Ponadto, przy ul. Berenta rosną kasztanowce, które zabezpieczy wykonawca inwestycji – firma Bickhardt Bau Polska.

– Na odcinku 400 metrów pojawi się nawierzchnia żywiczno-przepuszczalna pozwalająca drzewom korzystać z wody przesiąkającej do korzeni. To droższe rozwiązanie niż położenie płyty betonowej, ale żeby zachować drzewa w jak najlepszym stanie, takie rozwiązanie pojawi się w kilkunastu miejscach – dodaje Świercz.

Ze względu na ujemne temperatury położenie tej nawierzchni zostało odsunięte w czasie.

Zwiększone bezpieczeństwo

– To jest pancerna konstrukcja jezdni na metr w głąb ziemi. Będzie służyć mieszkańcom przez wiele lat i wytrzyma nawet regularny ruch autobusowy – podkreśla Świercz.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych pojawią się doświetlacze i azyle dla pieszych – w al. Kasprowicza i przy szkole na ul. Boya-Żeleńskiego. W niektórych miejscach na ul. Berenta pojawiły się lekkie wyniesienia, żeby kierowcy zdjęli nogę z gazu. Przebudowano również fragmenty ulic Przybyszewskiego i Micińskiego.

Tajemniczy kabel

W trakcie prac odkryto kabel, którego nie było widać na żadnej mapie. Najprawdopodobniej został zamontowany przez Armie Czerwoną do komunikacji między oficerami.

– Zanim się ode-
tnie taki kabel,
t r z e b a

sprawdzić, do kogo należy. W pobliżu znajdują się sztaby wojskowe, ale także oni nic o nim nie wiedzieli. W tej okolicy przez lata mieszkali radzieccy oficerowie i tworzyli bezpośrednie połączenia – dodaje Świercz.

Zmiany w MPK

Ze względu na dalsze prace przy chodnikach zamknięty zostanie wylot z ul. Micińskiego

w ul. Berenta. Tam wykonawca zaplanował bazę budowy.

7000 m³

łącna objętość wykonanych robót ziemnych, co wywoziło z budowy 875 samochodów ciężarowych

5000 m²

łącna powierzchnia warstw bitumicznych

ta znów przejezdna

Wyremontowano też chodniki i postawiono nowe wiaty przystankowe, żeby zwiększyć komfort pieszych i pasażerów MPK. Pojawi się też nowe oświetlenie

Wznowienie ruchu kołowego oznacza, że na ul. Berenta powraca MPK. W związku z tym przewoźnik wprowadza zmiany tras linii autobusowych A, 105, 116, 118, 130, 132 i kursów nocnych linii 246, które powrócą na swoje stałe trasy przejazdu przez ul. Berenta.

Ponadto, zostaną uruchomione nowe przystanki autobusowe przy pl. Daniłowskiego, które będą zlokalizowane za skrzyżowaniem al. Kasprowicza i ul. Berenta:

- w kierunku ul. Żmigrodzkiej – przy al. Kasprowicza w pobliżu skrzyżowania z ul. Staffa;
- w kierunku ul. Sołtysowickiej – przy

al. Kasprowicza pomiędzy ul. Berenta a ul. Przybyszewskiego;

- w kierunku pl. Kromera – przy ul. Berenta za skrzyżowaniem z al. Kasprowicza.

Dodatkowo została zmieniona nazwa obecnego przystanku „pl. Daniłowskiego”, który zlokalizowany jest przy ul. Przybyszewskie-

go pomiędzy ul. Czajkowskiego a al. Kasprowicza na „Przybyszewskiego”.

Piotr Bera

ponad **1500 mb** przewodów pod nowe oświetlenie wraz z przygotowaniem frontu pod montaż 12 nowych lamp przez Tauron Nowe Technologie

425 mb nowego kanału deszczowego wraz z przyłączeniami do posesji

5

nowoczesnych przystanków autobusowych z wyświetlaczami DIP

powstało ponad

5000 m²

nawierzchni chodników i miejsc postojowych

500 mb nowej sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączeniami do posesji

480 mb nowej sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami do posesji

ponad **500 mb** nowego światłowodu (mikrokanalizacji światłowodowej)

ponad **500 mb** przewodów pod roboty elektryczne

700 mb łączna długość przebudowanych ulic, w których zastosowano wzmocnioną konstrukcję o grubości do 100 cm

Dla mieszkańca

Coraz więcej mieszkańców miasta segreguje śmieci

Spółka Ekosystem podsumowała rok 2020

Około 300 tysięcy ton odebranych odpadów, ponad 20 tysięcy kilometrów zamiecionych i ponad 10 tysięcy kilometrów umytych ulic – to bilans spółki Ekosystem w 2020 roku.

Zamknięcie nas w domach spowodowało większą produkcję odpadów. Służby sprzątające miasto musiały sprostać wyzwaniu, a przy tym zachować wszelkie standardy bezpieczeństwa.

– Przeprowadziliśmy w tym czasie ponad 5 tys. kontroli czystości na wrocławskich podwórkach a sprzątaniami objęliśmy łącznie ponad 35 km kw. ich powierzchni – niemal tyle, ile wynosi powierzchnia Głogowa. Ponad milion razy opróżniliśmy kosze uliczne – wylicza Dorota Witkowska, rzeczniczka prasowa Ekosystemu.

65 mostów Grunwaldzkich śmieci

W sumie w 2020 roku miasto odebrało ok. 300 tys. ton odpadów – to tyle, co... 65 mostów Grunwaldzkich. Składa się na to: 189 497 t odpadów zmieszanych, 26 191 t odpadów zielonych, 23 801 t papieru, 23 607 t tworzyw, 17 328 t szkła, 17 323 t odpadów wielkogabarytowych, 5 248 t bioodpadów, 32 t leków i 4 363 t innych odpadów.

Coraz więcej mieszkańców segreguje także odpady samodzielnie. Do PSZOK-ów wrocławianie przywieźli 849 ton odpadów. W związku z takim zapotrzebowaniem, ponownie rusza więc w soboty Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Janowskiej, który będzie otwarty 6

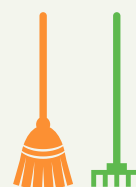
74,5%

 MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA DEKLARUJE SEGREGACJĘ ODPADÓW

W sumie w 2020 r. :

odebrano około **300 tys. ton** odpadów

posprzątano ponad **35 km kw.** powierzchni podwórek

ponad **1 mln** razy opróżniono kosze uliczne

zamieciono niemal **20,7 tys. km** dróg

umyto ok. **10,5 tys. km** ulic

przeprowadzono warsztaty online dla ponad **7 tys.** dzieci

i 13 lutego (w godz. 7.00–15.00) oraz 20 lutego (6.00–14.00).

Nie poprzestawajmy z segregowaniem odpadów

Według badań przygotowanych przez Beeline Research&Consulting w listopadzie zeszłego roku 74,5 proc. mieszkańców Wrocławia deklaruje segregację odpadów. – Napawa to optymizmem,

ale nie powinniśmy na tym poprzestać. Musimy dążyć do tego, aby każdy mieszkaniec rozumiał, jak ważne jest sortowanie resztek – mówi Dorota Witkowska.

– Oprócz segregacji istotne jest też ograniczanie wytwarzanych przez nas odpadów. Zrezygnujmy z plastikowych zrywek podczas zakupów. Zamiast nich zabierzmy ze sobą nasze torby wielokrotnego użytku. Zamiast pić wodę w pla-

stikowej butelce, wykorzystajmy bidon i tańszą, a równie dobrą, wodę z kranu. Im mniej wytworzymy odpadów, tym lepiej dla środowiska. Oszczędzamy surowce, pieniądze i czas – wylicza rzeczniczka.

Czystsze ulice, coraz mądrzejsze dzieci

Odpady to jednak nie wszystko. Miasto dba również o czyste

drogi. W zeszłym roku zamiecionych zostało niemal 20,7 tys. km, a umyto – ok. 10,5 tys. km jezdni.

W 2020 roku pracownicy Ekosystemu przeprowadzili również warsztaty online dla dzieci. Dotyczyły one dbania o środowisko naturalne. Uczestniczyło w nich ponad 7 tys. dzieci.

Bartosz Moch

Kiedy wywóz – pobierz aplikację, a przypomną na czas

Harmonogram wywozu odpadów we Wrocławiu dostępny jest dla mieszkańców za pośrednictwem aplikacji na smartfony „Kiedy Wywóz”. Pozwala ona na łatwy i szybki dostęp do aktualnych terminów i ustawienie przypomnień o odbiorze odpadów.

Aby sprawdzać w telefonie terminy wywozu śmieci w swojej okolicy, wystarczy pobrać aplikację Ekosystemu „Kiedy Wywóz” ze sklepu AppStore, Google Play lub Windows Store (w zależności od posiadanego telefonu).

Po jej zainstalowaniu, możemy wprowadzić od jednej do trzech interesujących nas lokalizacji, np. miejsce zamieszkania czy miejsce działalności gospodarczej, i usta-

wić powiadomienie o wywozie śmieci z naszej okolicy.

Aplikacja „Kiedy Wywóz” podpowiada właścicielom nieruchomości, kiedy powinni wystawić worki i pojemniki z odpadami oraz gdzie mogą wyrzucić odpady wielkogabarytowe, bo zawiera

także listę PSZOK-ów, oraz pokazuje najbliższe miejsce ustawienia kontenera na odpady wielkogabarytowe. Dodatkową funkcją jest zgłaszanie nielegalnych wysypisk.

To kolejna usługa elektroniczna udostępniona przez spółkę Eko-

system. Oprócz harmonogramów w smartfonie mieszkańcy mogą także korzystać z internetowej mapy zbiórki odpadów (mapa.ekosystem.wroc.pl), wyszukiwarki „Gdzie Wrzucić” (ekosystem.wroc.pl/segregacja-odpadow/gdzie-wrzucic) czy Interaktywnego Centrum Obsługi Mieszkań-

ca (kontakt.ekosystem.wroc.pl). Harmonogramy wywozu odpadów są dostępne także na stronie internetowej Ekosystemu.

Redakcja

www.ekosystem.wroc.pl

Wrocławskie pokolenia

Mówcie: Kocham Cię – radzi diamentowe małżeństwo

Od 60 lat, codziennie, mówią sobie „kocham Cię”. Brzmi nieprawdopodobnie, a jednak – to nie bajka tylko prawdziwa historia miłości państwa Nosalów z Biskupina. Jak zostać parą na medal – i to dosłownie? Z okazji zbliżającego się VII Międzynarodowego Tygodnia Małżeństwa opowiedzą nam to bez wątpienia eksperci w tej dziedzinie.

Ich historia miłosna zaczęła się we wrocławskim parku Szczytnickim. Wówczas 19-letnia Kryścia wraz z koleżanką siedziały na zacisznej ławeczce i uczyły się na studia, by zostać rehabilitantkami. Wtedy 22-letni Adam spacerował z kolegą i robił zdjęcia. W kadrze nagle ujrzał swoją przyszłą wybrankę serca. – Podeszedł wraz z kolegą do nas, był dość nieśmiały. Zaproponował, że zrobi mi zdjęcie, a ja się zgodziłam. Następnego dnia spotkał się, żebym je odebrała. I od tego czasu kroczymy razem przez życie – uśmiecha się Krystyna Nosal.

Miłość i tolerancja

Rok później wzięli ślub. Oświadczyny były równie romantyczne, jak ich pierwsze spotkanie. Pan Adam pożyczył motor i skórzany uniform milicjanta. Przyjechał do swojej ukochanej do Siedlec, rodzinnej miejscowości, gdzie spędzała wakacje. Pojechali do pobliskiego lasu i tam się jej oświadczył, a później po raz drugi poprosił o rękę Krysi jej rodziców.

– Jak go poznałam to już nikogo poza nim nie widziałam. Koleżanki mi zazdrościły, że jest bardzo przystojny, podobny do Jerzego Połomskiego. 26 listopada obchodziliśmy 60. rocznicę ślubu cywilnego, a 11 lutego będziemy świętować jubileusz z okazji ślubu kościelnego – opowiada pani Krystyna.

Jak świętować diamentowe gody? Pani Krystyna i pan Adam będą odnawiać przysięgę małżeńską. A jaka jest recepta na tak udane małżeństwo? Na pierwszą myśl nasuwa się, że oba śluby wzięli w miesiącach bez litery „r”

w nazwie, a jak wiadomo – to ponoć wróży nieszczęście. – Jak to? – odpowiada pani Krystyna. – Przecież listopad to November, a luty to February – śmieje się.

Oczywiście, jak w każdym małżeństwie czasem zdarzały się kryzysy, ale trwały zazwyczaj kilka godzin. – Jesteśmy jak magnesy, charaktery mamy przeciwne, w wielu kwestiach się różnimy, ale się przyciągamy. Mój przepis na zgodne małżeństwo jest taki: kochać się, być tolerancyjnym, wybaczać, ustępować i nie iść na udry – zdradza tajemnicę pani Krystyna.

Para na medal

Państwo Nosalowie mają córkę Basię i syna Andrzeja oraz trzech wnuków. – Jesteśmy szczęśliwi już 60 lat. Nie było dnia żebyśmy nie powiedzieli sobie, że się kochamy i planujemy kolejne tyle sobie to powtarzać – mówi pani Krystyna.

Para otrzymała medal od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. To nagroda dla osób, które przeżyły co najmniej 50 lat w jednym związku małżeńskim.

W 2020 r. 353 pary małżeńskie powiadomiły Urząd Stanu Cywilnego we Wrocławiu o obchodzonej jubileuszu małżeńskim. Tyle też wniosków skierował w ubiegłym roku Prezydent Wrocławia do Wojewody Dolnośląskiego o wszczęcie procedury odznaczenia tych par Medalem za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

Redakcja Adam i Krystyna Nosalowie pod koniec listopada ubiegłego roku obchodzili diamentowe gody

VII Międzynarodowy Tydzień Małżeństwa organizowany przez Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego

7-14.02

konkurs na najciekawsze zaręczyny (nagrodą jest gra „Pudełko dla par”), wirtualny spacer dla par po Ostrowie Tumskim z przewodnikiem miejskim „Miłość niejedno ma imię”, webinarium „Co się zmienia, gdy pojawia się dziecko?”, prowadzenie: Urszula i Krzysztof Głowaccy, autorzy strony www.szczesliwi-razem.pl

8.02, godz. 12.00–15.00

konsultacje psychologiczne dla par (np. przez telefon, skype)

9.02, godz. 8.00–11.00

konsultacje dla par z psychoseksuologiem (np. przez telefon, skype)

10.02, godz. 18.30

webinarium „Prawdy i mity o miłości”, prowadzenie: mediatorka Beata Kosiacka

12.02, godz. 12.00–15.00

konsultacje dla par z terapeutą (np. przez telefon, skype)

12.02, godz. 18.00–19.30

warsztaty „Asertywność w związku – jak mądrze stawiać granice, by dbać o bliskość w związku?”, prowadzenie: Urszula Głowacka, psycholog, psychoterapeuta (obowiązują zapisy)

13.02, godz. 10.00

konferencja online „Bliscy czy oddaleni” organizowana przez Fundację Tydzień Małżeństwa Gdańsk (zapisy nie są wymagane)

Tematy:

„Zawiłości małżeńskiej miłości”, Krystyna Mierzejewska-Orzechowska, psychoterapeuta, terapeuta par

„W co grają małżonkowie? Relacja jako gra”, dr hab. Magdalena Błażek, psycholog, psychoterapeuta i dr Aleksandra Lewandowska-Walter, psycholog, terapeuta par i rodzin

„Rozmowy o intymności – jak budować bliskość fizyczną w związku?”, Katarzyna i Michał Nowiccy

Link do konferencji www.youtube.com/watch?v=u936G_Z0xaQ

14.02, godz. 13.00

webinarium z parzenia kawy i czekolady dla małżeństw, prowadzenie: barista z kawiarni ETNO

12-14.02

darmowy dostęp online do filmu pt. „Poznajmy się jeszcze raz”, Kino Nowe Horyzonty

Dzięki pracy chce im się żyć

Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej to samorządowy zakład budżetowy Gminy Wrocław, powołany do życia w 2008 roku. Mieści się przy ul. Litomskiej 10 we Wrocławiu. Podstawowym zadaniem WZAZ jest rehabilitacja zawodowa i społeczna zatrudnionych w zakładzie osób z niepełnosprawnością. To jedyny taki ośrodek we Wrocławiu i jeden z ośmiu na Dolnym Śląsku.

Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej jest jedną z nielicznych placówek, w których zatrudnienie mogą znaleźć osoby nie tylko z niepełnosprawnością ruchową, ale także umysłową. Na czym polega ich praca?

– Nasi pracownicy zajmują się przygotowaniem posiłków, sprzątaniem, pakowaniem paczek, ogrodnictwem i pracami związanymi z poligrafia. To proste prace, niewymagające specjalnych umiejętności. Mimo to osoba z niepełnosprawnością nigdy nie pracuje sama. Zawsze ma wsparcie instruktora. Również zlecenia, które przyjmujemy, są tylko takie, jakie mogą wykonać nasi podopieczni. Wszyscy są zatrudnieni na standardową umowę o pracę, za którą otrzymują wynagrodzenie. Daje im to dużo satysfakcji i zadowolenia z siebie, a przede wszystkim poczucie, że są potrzebni.

Na jakie wsparcie mogą liczyć osoby zatrudnione w Państwa placówce?

– Każdy pracownik ma zapewnioną jedną godzinę rehabilitacji dziennie. Oprócz tego oferujemy również wsparcie w postaci trenera pracy, psychologa czy tera-

peuty, w zależności od tego, co jest potrzebne danej osobie. Każdy z pracowników ma opracowany indywidualny program rehabilitacji. Zgodnie z nim realizowane są wszystkie zadania – dobierane jest stanowisko pracy, metody pracy instruktorów.

Zatrudnienie w Państwa ośrodku to dla osób niepełnosprawnych nie tylko zwykła praca...

– Rzeczywiście. Dla wielu z nich jest to sens życia. Bardzo angażują się w to, co robią. Większość tych osób przychodzi do pracy dużo wcześniej i dużo później z niej wychodzi, niż by to wynikało z ustalonych godzin. Poza tym, spotykają się ze sobą po pracy. Są grupą przyjaciół. My również organizujemy dla nich różne spotkania integracyjne, wyjścia do teatru czy kina, wyjazdy. Mamy na to specjalny fundusz, który pozwala nam na takie działania. To wszystko ma służyć temu, aby osoba niepełnosprawna jak najlepiej funkcjonowała społecznie, czyli np. nie obciążała swoich rodziców, którzy chcą pracować zawodowo i się rozwijać. W ten sposób pomagamy nie tylko naszym pracownikom, ale również ich rodzinom, które

Ewa Wójcik, dyrektor Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej

mogą normalnie funkcjonować. To właśnie jedna z idei naszego zakładu.

Pandemia koronawirusa znacząco wpłynęła na działalność wielu przedsiębiorstw i instytucji. Czy odbiła się również na Waszej działalności?

– Niestety tak. Nasze obroty w ubiegłym roku spadły o 60 proc. w stosunku do poprzedniego roku. Wiosną, na początku pandemii, ze względu na obawy opiekunów naszych pracowników i ich samych, mieliśmy przestój przez dwa i pół miesiąca. Ta przerwa bardzo niekorzystnie wpłynęła na naszych pracowników. Osoby

z takimi schorzeniami cofają się w rozwoju, do tego nakładają się problemy z depresją. Głośno przekonywaliśmy, aby jednostki takie jak nasza nie były zamykane, bo nasi podopieczni tracą sens życia. Na szczęście od czerwca pracujemy już pełną parą.

Jakie są plany zakładu na obecny rok?

– Najbardziej zależy nam na pozyskaniu zleceńodawców, którzy dadzą nam stałe i długoterminowe zlecenia. To bardzo ważne, gdyż osoby z niepełnosprawnościami potrzebują dużo czasu, żeby nauczyć się nowego zajęcia. Ważne jest także, aby praca, którą

wykonywają, była powtarzalna, prosta i nieobciążająca psychicznie. Często w innych zakładach pracy nikt jej nie chce wykonywać, bo z punktu widzenia pełnosprawnych osób jest monotonna. Tymczasem dla naszych pracowników to idealne zajęcie. Współpraca z nami jest korzystna dla naszych kontrahentów również z tego względu, że dzięki niej mogą oni odliczyć sobie obowiązkowe składki na PFRON. Jeśli kwota zlecenia wyniesie 10 tys., to nasz kontrahent zyskuje nawet 5 tys. zł. To z pewnością duża zachęta.

rozmawiała:
Katarzyna Wiązowska

Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej zatrudnia 48 pracowników, z czego 36 to osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – najczęściej z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym, zespołem Downa czy autyzmem, ale też niepełnosprawne ruchowo z powodów neurologicznych

Nasze osiedla

Nowy CAL na Maślicach

Przy ul. Suwalskiej powstanie nowe Centrum Aktywności Lokalnej. Będzie się w nim mieściła biblioteka (przeniesiona filia nr 7 MBP), klub seniora, a także siedziba Rady Osiedla Maślice. Na organizację wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych dla osiedlowej społeczności przeznaczone będą dwie mniejsze sale warsztatowe i jedna sala wielofunkcyjna.

W nowym CAL powstanie system odprowadzania wody opadowej, a energia będzie pobierana z paneli słonecznych na dachu. Pojawią się również miejsca parkingowe, chodniki i dużo zieleni. Inwestycja ma kosztować ok. 4 mln zł. Sama zabudowa zajmie 515 mkw. Zakończenie prac przewidziane jest na koniec lata 2021 r. – Możliwe, że pierwsze spotkania w nowym CAL odbędą się już po wakacjach – mówi Renata Cierniak, przewodnicząca Rady Osiedla Maślice.

Psi wybieg w sercu Szczepina

Na skwerze Kornela Morawieckiego, między ul. Środkową a ul. Szczepińską, powstał wybieg dla psów. Znajdują się w nim cztery urządzenia do tresury i zabawy, po których mogą wspinać się pupile. Oprócz tego została wydzielona strefa wypoczynkowa dla mieszkańców Szczepina. Wybieg dla psów zostanie otwarty na wiosnę, kiedy wszędzie nasadzona trawa. Inwestycja kosztowała 250 tys. zł. Projekt został zgłoszony do WBO w 2018 r. przez Joannę Klimę, radną Osiedla Szczepin.

Krzyki z nowymi pojemnikami

Na Osiedlu Krzyki-Partynice zmieni się firma odbierająca odpady komunalne. Ta zmiana oznacza wymianę na nowe około 120 tys. pojemników do segregacji śmieci. Wymiana może zająć trochę czasu, dlatego dla mieszkańców domów jednorodzinnych w zastępstwie udostępniane są worki przeznaczone do segregacji odpadów. Dla mieszkań wielorodzinnych do użytku zostaną oddane tylko pojemniki. Odpady zmieszane i bioodpady będą zbierane w koszach na śmieci. Harmonogram wywozu śmieci nie zmieni się, informacje na ten temat można znaleźć na stronie: www.ekosystem.wroc.pl.

PSIE POLE-ZAWIDAWIE

FAMA działa cuda dobrym słowem

Potrzebujesz rady albo po prostu chcesz z kimś pogadać? A może chcesz pożyczyc szklankę cukru? Jako mieszkaniec osiedla Psie Pole-Zawidawie nie musisz się już o to martwić – z pomocą przyjdą Ci sąsiedzi z grupy Sami Swoi, a także pani Grażyna z FAMY.

Sami Swoi – sąsiedzka ekipa Psie Pole i telefon dobrego słowa to akcje wymyślone przez panie pracujące w Centrum Biblioteczno-Kulturalnym FAMA. Z powodu pandemii w bibliotece niewiele dzieje się, poza tym sporo osób z osiedla czuje się samotnych, stąd pomysł takiej inicjatywy.

Sąsiedzkie wsparcie na FB

Pomoc przy wyprowadzaniu psa, oddanie książek do biblioteki czy zrobienie zakupów – to wszystko, a nawet i więcej, można zaoferować na niedawno założonej grupie na Facebooku Sami Swoi – sąsiedzka ekipa Psie Pole. Grupa szybko się powiększa, obecnie jest w niej blisko 200 członków. Na razie pojawiają się propozycje związane z odbiorem „wczorajszego” pieczywa z piekarni czy paczek owocowo-warzywnych, ale każdy

Pani Grażyna z FAMY czeka przy telefonie na wszystkich, którzy potrzebują rozmowy

może zgłosić się ze swoim pomysłem lub potrzebą. To inicjatywa kierowana do mieszkańców osiedla, którzy często korzystają z Internetu.

Dobre słowo dla seniora

Telefon dobrego słowa powstał z myślą przede wszystkim o seniorach i osobach wykluczonych technologicznie, które czują się

samotne lub potrzebują pomocy w codziennych obowiązkach. Przy telefonie dyżuruje w godz. 10.00 – 15.00 pani Grażyna, która ma doświadczenie w pracy z osobami starszymi – od czterech lat prowadzi Klub Seniora na Psim Polu.

– To świeża akcja, która została uruchomiona 19 stycznia, dlatego na razie nie ma jeszcze zbyt wielu telefonów, ale wierzymy w to, że

wieść szybko się rozniesie – mówi z entuzjazmem.

Oczywiście rozmowy telefoniczne nie zastąpią wizyty u psychologa, dlatego biblioteka ma listę placówek świadczących specjalistyczną pomoc. „Dobre słowo” działa pod numerem 71 777 99 44 po wybraniu cyfry „2”.

Marlena Urbaniak

PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE

Broszura informacyjna dla mieszkańców

Lokalnie zorientowany na Oławskim – to nazwa nowej broszury informacyjnej przeznaczonej dla mieszkańców Przedmieścia Oławskiego. Można z niej dowiedzieć się, jak należy segregować odpady i do kogo dzwonić w sprawie remontu podwórka oraz jak pozyskać fundusze na oddolne inicjatywy.

Autorzy broszury przypominają też, że mieszkańcy Przedmieścia mogą brać udział w spotkaniach z Radą i dzielić się pomysłami na rozwój osiedla. Starsi i młodszy znajdują w publikacji wskazówki, gdzie i jak w aktywny sposób spędzać czas wolny. W broszurze można również znaleźć informacje dotyczące tego, czym zajmują się wybrane organizacje miejskie i centra integracyjne Przedmieścia Oławskiego. Projekt zawiera dane kontaktowe ważnych dla osiedla placówek.

Skąd pomysł

Pomysł na stworzenie broszury pojawił się podczas spotkań online z mieszkańcami organizowanymi przez Stowarzyszenie Aktywizacji Społecznej TuRazem w ubiegłym roku. Mieli oni okazję poprzez specjalny formularz na Facebooku zgłosić, jakich informacji na temat osiedla im

brakuje i czego chętnie by się dowiedzieli.

Gdzie ją znajdziemy

Broszura przygotowana przez Akademię Liderów Przedmieścia Oławskiego stała się bardzo popularna, o czym świadczy po-

nad tysiąc wyświetleń posta na stronie na Facebooku. Można ją pobrać na stronie www.h13.pl w zakładce Lokalnie zorientowani, a także odebrać w wersji papierowej w kilku miejscach:

- Przed-Pokój H13, ul. Hercena 13
- Centrum Integracji Mieszkań-

ców NOWE ŁĄKI, ul. Traugutta 81

- Centrum na Przedmieściu, ul. Prądyńskiego 39A

Liczba broszur papierowych jest ograniczona.

Marlena Urbaniak

My wrocławianie

W przedszkolu napisała poradnik dla malarzy

Z rysunków i tekstów pięcioletniej Poli Harlender powstał szczególny poradnik o tym, czego potrzebuje malarz, aby dobrze mu się pracowało. Pięć lat później „Żeczami dla malarzy” zachwycił się dyrektor Galerii Miejskiej i postanowił wydać książeczkę, którą można teraz kupić w siedzibie galerii przy ul. Kiełbaśniczej 28.

Wszystko zdarzyło się na zajęciach w Przedszkolu nr 77 przy ul. Niemcewicza. 5-letnia wówczas Pola Harlender przygotowała pracę na konkurs. Skończyła wcześniej od koleżanek, a żeby nie siedzieć beczynnym wzięła kartki, kredki, zszywacz i... napisała książkę, którą wręczyła odbierającemu ją z przedszkola tacie, malarzowi Marcinowi Harlenderowi.

– Dziecko mnie nieprawdopodobnie zaskoczyło. Myślałem, że zrobiła laurkę, a kiedy przejrzałem gotową książeczkę uznałem, że jak na pięcioletkę jest to rzecz zdecydowanie uniwersalna – przyznaje Marcin Harlender. – Zauważyła dużo z tego, co jest potrzebne malarzom. Nawet nie wiem, kiedy to się stało – przyznaje wrocławski artysta.

Czekanie na wydanie

Po konsultacjach ze znajomymi ojciec Poli zajął do Mirosława Jasińskiego, dyrektora Galerii Miejskiej we Wrocławiu. Projekt się spodobał i tomik wydano. Udało się to jednak dopiero pod koniec 2020 roku, po 5 latach.

Książka jest pięknie wydana, w twardej oprawie z niebieskim materiałowym grzbietem, szyta. – Jak patrzę sobie na nią, to myślę, że napisałam tylko dla taty, aby to była przypominajka, a teraz jest poważną książką – uśmiecha się dziś 10-letnia Pola Harlender.

Komentarze pisarza

W środku „Żeczy dla malarzy” opisanych i zilustrowanych jest 8 etapów niezbędnych, aby malarz mógł przystąpić do pracy, są tam też wolne kartki na własne pomysły czytelników. W tworzeniu książki pomógł Mariusz Urbanek, wrocławski pisarz i publicysta

– Jego komentarze są potrzebne, bo nie wszyscy mogą rozumieć, co widzą na rysunku – tłumaczy Marcin Harlender i dodaje, że to powszechne, zważywszy na fakt, że edukacja artystyczna kończy się w Polsce na przedszkolu.

Dzięki wyjaśnieniom, krok po kroku, możemy śledzić przygotowania do pracy artystycznej – posiadanie pędzla, farby, płótna, miejsca pracy, wyobraźni (bo ta

Wrocławski pisarz i publicysta Mariusz Urbanek pomógł Poli w tworzeniu „Żeczy dla malarzy”

jest najważniejsza). Niezbędne jest też skupienie.

Teraz, po pięciu latach od napisania „Żeczy dla malarzy”, Pola dodałaby jeszcze jeden krok. Trzeba być spokojnym, kiedy się maluje. – Bo jeśli ktoś się zdenerwuje, wyjdzie coś drastycznego – podkreśla autorka książki.

Ojciec dodałby do punktów córki kilka innych – wolność, wolność

wypowiedzi, samodzielność. – Ale trudno wymagać od pięcioletniego dziecka, aby poruszał się po tak abstrakcyjnych rejonach – mówi Marcin Harlender.

Strażak albo kosmonautka

Dziś Pola równie chętnie tworzy (kiedy się nudzi, prosi ojca o płótno, a siostrom podbiera czarne, niebieskie i czerwone farby) i podpatruje pracę ojca, który „maluje

w domu, a jak ma wystawę, to zabiera mnie i moje rodzeństwo” – tłumaczy dziesięcioletka.

Czy w przyszłości zamierza też uprawiać artystyczny zawód jak tata? – U mnie bywa tak: „Będę policjantką, strażakiem, kosmonautką”. Zawsze tak mam, wszystko zmienia się u mnie z czasem – dodaje Pola.

Magdalena Talik

Jesienią przeczytamy biografię Tadeusza Różewicza

To będzie jedno z największych wydarzeń literackich tego roku. Jesienią przypada 100. rocznica urodzin jednego z najważniejszych polskich poetów minionego stulecia. Nad pierwszą biografią Tadeusza Różewicza pracuje obecnie Magdalena Grochowska, reporterka, laureatka Grand Press, której książki – portrety polskich intelektualistów – zdobywały nagrody. Biografia ukaze się jesienią nakładem wydawnictwa Dowody na Istnienie.

Sejm RP przyjął już w ubiegłym roku uchwałę o ustanowieniu 2021 Rokiem Tadeusza Różewicza. Dokładnie 9 października 2021 roku poeta i dramaturg obchodziłby setne urodziny.

Na jesień planowana jest premiera powstającej od kilku lat biografii Tadeusza Różewicza pióra Magdaleny Grochowskiej, na którą środowisko literackie będzie czekać pewnie z nie mniejszą niecierpliwością, co na książkę Andrzeja Franaszka poświęconą Zbigniewowi Herbertowi.

Reportażystka o poecie

Autorka jest cenioną reportażystką, a jej portrety Jerzego Giedroycia, Jana Strzeleckiego i intelektualistów polskich (w tomie „W czasach szaleństwa”) zdobywały nominacje do Nagrody Nike. Grochowska została laureatką Nagrody Nike czytelników i Nagrody miesięcznika „Odra” za książkę „Jerzy Giedroyc. Do Polski ze snu”.

Biografia Tadeusza Różewicza ukaze się w wydawnictwie Dowody na Istnienie specjalizującym się

w książkach reportażowych. Założycielami są Mariusz Szczygieł i Wojciech Tochman.

Na razie wydawcy opublikowali zająkę tomu: „Boję się miedzianego nieba Różewicza. Jego

nocy, podczas których »otwierał żyły wierszom« i jego przebudzeń »z ustami pełnymi piachu«. Boję się pułapek, które zastawiało na niego życie, pułapek na człowieka. Nakrywał je kruchą taflą wiersza, przez który – jak przez szkło – prześwieca jama”.

Trzy miasta

Urodził się i wychowywał w Radomsku, w rodzinie urzędniczej. Po wojnie zamieszkał w Gliwicach. Od 1969 roku aż do śmierci był wrocławianinem. To we Wrocławiu w latach 90. ogłosił dramat „Kartoteka rozrzucona” i tomy: „Zawsze fragment. Recycling” i „Matka odchodzi” (za który otrzymał Nagrodę Nike). Po roku 2000 ukazały się m.in. „Nożyk profesora”, „Szara strefa” i „Wyjście”. Nazwisko Różewicza było również wymieniane w kontekście Literackiej Nagrody Nobla. Jego utwory tłumaczono na ponad 50 języków świata.

Magdalena Talik

Tadeusz Różewicz, urodzony w Radomsku, mieszkał we Wrocławiu 46 lat. Spoczywa w Karpaczu

Dla obcokrajowca

Вроцлав – окей» – офіційна група міста Вроцлава на соціальному порталі Фейсбук

На порталі Фейсбук є група, а її члени можуть публікувати свої фотографії, фільми та цікавинки щодо Вроцлава. У мережі Інтернет є також інформаційні групи для іноземців.

– Ми заснували групу «Вроцлав – окей» завдяки зимовій фотографії із написом „Вроцлав! ОК!”. Мешканці дуже спонтанно відреагували на цю інформацію (у свою чергу, ми будемо раді познайомитися із автором ідеї!). Ми вирішили створити місце, де не лише обмінюва-

тимемося різними фотографіями Міста Зустрічей, але ділитимемося цікавинками й інформаціями про події, що відбуваються у Вроцлаві, – говорить Марлена Мазур з Відділу промоції міста та туризму.

– Додатково, вибрані фотографії, що будуть до-

ступні на сторінці групи, ми опублікуємо на офіційній сторінці тих, хто кохає Вроцлав – «Wrocław [Wroclowe]» – додає Марлена Мазур.

Групи для іноземців

Для мешканців міста, які не володіють польською мовою, утворено три гру-

пи. Найважливіші інформації публікуватимуться такими мовами:

Англійською – The whole Wrocław in one place!

Німецькою – Breslau – alles an einem Ort!

Українською – Цілий Вроцлав в одному місці!

З 1 лютого відкриття закладів торгівлі та культури

З 1 лютого набирають чинності послаблення обмежень, пов'язаних з коронавірусом. Відкриваються торгово-розважальні центри та деякі заклади культури. Відмінюються в магазинах години для осіб похилого віку, але інші обмеження триватимуть до 14 лютого.

Обмеження кількості відвідувачів в магазинах

В закладах торгівлі, на ринках та на пошті існують наступні обмеження для клієнтів:

- 1 ос./10 м² – в магазинах площею до 100 м²;
- 1 ос./15 м² – в магазинах площею більше 100 м².

Ресторани та інші заклади харчування в торгових центрах надалі зачинені.

Послаблення обмежень стосується також деяких закладів культури, відкриваються музеї та художні галереї.

Обмеження та правила безпеки:

- обов'язково дотримуватися дистанції щонайменше 1,5 м поміж пішоходами;
- фітнес індустрія та спортивні зали залишаються зачиненими;

- обов'язково закривати ніс та уста в громадських місцях, наприклад: на вулиці, в автобусі, в поліклініці, магазині чи в костелі аюо церкві;
- тривають обмеження діяльності закладів, що надають послуги харчування – можливі лише послуги “на виніс” та довозу;
- обмежена готельна діяльність (окрім певних вийнятів);
- закриті гірськолижні траси;

- діяльність деяких закладів культури призупинена, в тому числі театрів або кіно-театрів;
- заборонена діяльність нічних клубів, дискотек та інші місць з відкритим танцполом;
- діяльність басейнів, аквапарків, тренажерних залів, клубів та фітнес-центрів припиняється (окрім певних вийнятів);

- лише обмежена кількість людей може подорожувати громадським транспортом;
- в церквах та костелах може перебувати обмежена кількість людей – макс. 1 людина на 15 м², з дотриманням відстані не менше 1,5 м;
- в громадських зборах може брати участь максимум 5 осіб;
- заборонена організації весілля, причасті, урочистостей та вечірок;
- ярмарки, виставки, конгреси та конференції можуть проводитись лише онлайн режимі;
- застосовуються обмеження перетину кордону та міжнародного руху;
- учні 1–3 класів початкової школи навчаються стаціонарно;
- учні старших класів початкової та середньої школи навчаються дистанційно.

- лише обмежена кількість людей може подорожувати громадським транспортом;
- в церквах та костелах може перебувати обмежена кількість людей – макс. 1 людина на 15 м², з дотриманням відстані не менше 1,5 м;
- в громадських зборах може брати участь максимум 5 осіб;
- заборонена організації весілля, причасті, урочистостей та вечірок;
- ярмарки, виставки, конгреси та конференції можуть проводитись лише онлайн режимі;
- застосовуються обмеження перетину кордону та міжнародного руху;
- учні 1–3 класів початкової школи навчаються стаціонарно;
- учні старших класів початкової та середньої школи навчаються дистанційно.

‘Wrocław jest okej’ [Wrocław is OK]

A group has been created on Facebook for Wrocław inhabitants to post their photos, videos and trivia about their city. In addition, online information groups for foreigners have emerged.

‘We have created the group “Wrocław jest okej!” upon seeing a winter photo with an inscription: “Wrocław! Ok!”’. The inhabitants reacted very positively to this spontaneous work (we would very much like to meet its author, too!) We decided to create a place where we will not only exchange various photographs of the Meeting Place, but also share trivia and Wrocław events,’ says Marlena Mazur from the City Promotion and Tourism Department.

‘In addition, selected photos posted on the group’s wall will also be made available on the official

city fanpage “Wrocław [Wroclowe]”,’ adds Marlena Mazur.

Groups for foreigners

For inhabitants of Wrocław who do not speak Polish, three groups have been created for posting the most important messages in the following languages:

- English – The whole Wrocław in one place!
- German – Breslau – alles an einem Ort!
- Ukrainian – Цілий Вроцлав в одному місці!

See how WRO residents from various parts of the world cook

Harsha from India, Patrick from Kenya and Danielle from Israeli present their favourite dishes and invite us to cook together. The Go'n'Act Foundation published a vegetarian cookbook created by migrants from various parts of the world who live in Wrocław.

‘In 2019, we held a cycle of meetings “Let’s meet at the kitchen table” with migrants from various parts of the world who have settled in Wrocław. Meeting at the table and cooking together is a proven way of getting to know one another and integrating,’ says Aleksandra Stachura from the Wrocław Go'n'Act Foundation, which co-ordinated the project. ‘Because of the epidemic, we could not continue these meetings in the same form as before. The cookbook is supposed to

be their substitute and to support learning other cultures by cooking.’

Twelve persons – representatives of India, Ukraine, USA, Canada, Syria, Kenya, Israeli, Turkey and Thailand – have been invited to join this project.

The album is an exceptional publication – it presents not only recipes and technical methods of their preparation, but also their authors. They talk about themselves and explain why it is worth

preparing the dish they recommend.

All recipes have another common denominator – they are recipes for vegetarian dishes. Such an assumption fits the ideas promoted by the Go'n'Act Foundation.

A meeting in the garden

The co-authors of the book met once this year. In the summer, a photo session for the book was organised in one of garden plots, soon

turning into a joyful family picnic.

The book can be downloaded from the Foundation’s website: www.goandact.org

If you are interested in its printed version, please write to: aleksandra@goandact.org.

The texts in the book are in two language versions: Polish and English.

Z miasta

Wrocławskie centrum wiedzy o wodzie Hydropolis wyróżnione w konkursie **Popularyzator Nauki 2020**

Konkurs organizowany przez serwis Nauka w Polsce – PAP i Ministerstwo Edukacji i Nauki odbył się po raz 16. Nagradzane są w nim instytucje i osoby opowiadające o nauce w ciekawy i nowoczesny sposób. W tym roku zwycięzców i wyróżnionych wyłoniono z ponad 100 zgłoszeń.

FOT. HYDROPOLIS

Od ponad 5 lat jedyne w Polsce i jedno z nielicznych na świecie centrum wiedzy o wodzie Hydropolis realizuje swoją misję edukacyjną. W tym wyjątkowym miejscu każdy może odkrywać tajemnice wody, dowiedzieć się, jakie były jej początki na Ziemi i jaka jest jej rola np. w religiach i filozofiach świata.

– Jesteśmy dumni i cieszymy się, że Hydropolis zostało docenione w tak prestiżowym konkursie, jakim jest „Popularyzator Nauki” – mówi Marcin Garcarz, wiceprezes MPWiK Wrocław. – To wyróżnienie jest dowodem na to, że nasze codzienne działania przynoszą efekty oraz że coraz więcej ludzi wie o tym, że ze szczególną troską należy dbać o środowisko naturalne i jego zasoby. W naszym Centrum Edukacji Ekologicznej podkreślamy to codziennie, skupiając się na wodzie.

Nagrody dla szerzących wiedzę

Konkurs „Popularyzator Nauki” organizowany jest od 2005 r. przez serwis Nauka w Polsce – PAP i Ministerstwo Edukacji oraz Nauki. Jego zadaniem jest nagradzanie tych, którzy popularyzują naukę wśród Polaków – najlepiej przybliżają wyniki badań naukowych, pomagają

poznać i lepiej zrozumieć świat. W tegorocznej edycji wydarzenia jury wybierało zwycięzców i wyróżnionych spośród ok. 100 zgłoszeń. Wnioski oceniała 14-osobowa kapituła złożona m.in. z laureatów wcześniejszych edycji.

Zwycięzcy i wyróżnieni

Tegorocznym zwycięzcą został dr Jerzy Jarosz, profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W kategorii Naukowiec laureatką została dr Joanna Stojer-Polańska z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu i Uniwersytetu SWPS w Katowicach.

Animatorem Popularyzatora Nauki został Dawid Masło, który rozpowszechnia naukę o przyrodzie. W kategorii Zespół nagroda trafiła do Śląskiego Festiwalu Nauki Katowice, a nagrodę dla instytucji otrzymało gdańskie Hevelianum – centrum nauki łączące edukację i rekreację. W kategorii Media doceniona została Redakcja „Filozofuj!”.

Obok Hydropolis wyróżnienie otrzymał dr hab. Piotr Rzymski z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, który zajmuje się popularyzacją badań głównie z zakresu biologii medycznej i środowiskowej.

Hydropolis powraca do pomocy w nauce

Po zimowych feriach eksperci z wrocławskiego centrum edukacji ekologicznej znów pomagają uczniom szkół podstawowych w szkolnych zadaniach. W trybie zdalnym pomagają w pisaniu wypracowań, rozwiązywaniu zadań z matematyki czy ćwiczeń z języków obcych.

– Pierwsza odsłona projektu pokazała, że najchętniej wybieranymi „korepetycjami” jest język angielski – uważa Wiola Samborska, menedżerka CEE Hydropolis. – Nasi edukatorzy i edukatorki przeprowadzili ponad 70 zajęć z tego przedmiotu. Na drugim miejscu znalazła się królowa nauk, czyli matematyka, dalej biologia i geografia. Dzieci były także ciekawe naszego centrum edukacji ekologicznej i chętnie jako tematykę zajęć wybierały „Poznaj Hydropolis” – wyjaśnia.

Aby zapisać się na konsultację, wystarczy wypełnić formularz na stronie l.wroclaw.pl/konsultacje. Należy podać, jakiego zagadnienia ma

dotyczyć spotkanie i umówić się na dogodną godzinę. Dyżury pełnione są od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–18.00.

Schowkomat pomaga załatwić sprawy

MPWiK wprowadziło nowe rozwiązanie dla mieszkańców. Przed

Centrum Obsługi Klienta przy ul. Na Grobli stanął schowkomat służący do bezkontaktowej wymiany dokumentów. Jak z niego skorzystać? To proste.

Urządzenie działa na podobnych zasadach co paczkomaty. Na środku schowkomatu znajduje się panel dotykowy, na którym pojawiają się komunikaty wyjaśniające, jaką czynność należy wykonać.

Skrytki zabezpieczone są elektronicznym zamkiem, który otwiera się po wprowadzeniu 6-cyfrowego kodu, jaki otrzymamy SMS-em na wcześniej podany numer telefonu. Kod można przekazać innej osobie, która w zastępstwie odbiera przesyłkę. Instrukcja znajduje się także na urządzeniu.

W związku z pandemią, oprócz schowkomatu, kontaktować z MPWiK można się także przez infolinię +48 713 409 655, e-mail bok@mpwik.wroc.pl, eBOK, Live Chat i za pośrednictwem wideokonferencji. Wszystkie te formy komunikacji dostępne są na stronie MPWiK.

Redakcja

www.mpwik.wroc.pl/kontakt

Kulturalnie we Wrocławiu

Światłogród czynny do walentynek

W związku z dużym zainteresowaniem iluminacjami w Ogrodzie Botanicznym organizatorzy przedłużają pokazy do 14 lutego. Spektakle świetlne i laserowe odbywać się będą od piątku do niedzieli co godzinę, o 17.00, 18.00, 19.00 i 20.00. Na odwiedzających czeka: Świąteczna Bajka Xmas, Arena Sztuki Wrocławskich Artystów Ulicznych, iluzjonista, magik i połykacz ognia. Wszystko zamkną laserowy

mapping liniowy, przestrzenny pokaz laserowy i pokazy wyświetlane na okolicznych budynkach i kościołach. Wstęp jest bezpłatny dla dzieci do 3 r.ż., 10 zł zapłata wszyscy do 18 r.ż., a dorośli – 25. Przewidziano ulgi dla osób z niepełnosprawnościami (15 zł), taniiej mają też uczestnicy programu Wrocławska Karta Dużej Rodziny (5 zł os.). Organizatorzy zobowiązują odwiedzających do zachowania dystansu społecznego i zasłaniania ust i nosa, zgodnie z ogólnie przyjętymi wymaganiami.

Wrocławski Niezbędnik

Telefony alarmowe, infolinie we Wrocławiu

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia:

Numer ratunkowy: **112**
 Pogotowie Ratunkowe: **999**
 Policja: **997**
 Straż Pożarna: **998**
 Straż Miejska: **986**
 Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (numer ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
 Stały dyżur Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne we Wrocławiu

Pogotowie energetyczne: **991**
 (połączenie bezpłatne, dostępne także z tel. komórkowych)
 Pogotowie gazowe: **992**
 Pogotowie ciepłownicze: **993**
 Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**
 (czynne przez całą dobę, bez numeru kierunkowego, połączenie bezpłatne)

Infolinie we Wrocławiu

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 3 111**
 (PN-PT: 9.00-19.00)
 Punkt informacji dla obcokrajowców: **71 77 24 950**
 Infolinia MPK: **71 321 72 71, 71 321 72 70**
 (PN-PT 7.00-20.00)
 Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77**

Ważne telefony – pozostałe

Widzisz dym ze spalania odpadów, zgłoś to! Telefon alarmowy: **986** (całodobowy) lub **71 310 06 46** (w godz. 07.00-14.00)
 Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (SR: 8.30-16.00, w pozostałe dni robocze w godz. 8.00-14.00)
 Biuro Obsługi Pasażera MPK Wrocław: **71 321 72 71** (PN-PT: 8.00-20.00)
 Telefoniczne centrum obsługi klienta MPWiK: **71 34 09 655** (SR: 8.00-17.00, w pozostałe dni robocze w godz. 8.00-15.00)
 Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501**
 Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02**
 Taxi Senior **794 123 124**

REDAKCJA:

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław, www.wroclaw.pl, e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Ewa Waplak

Redaktor wydania
Anna Aleksandrowicz

DRUK:
AGORA
Daniszewska 27, 03-230 Warszawa
WYDAWCA:
Gmina Wrocław

Janerkowie z Paszportem Polityki

Bożena i Lech Janerkowie otrzymali tytuł Kreatora Kultury, który przyznawany jest twórcom mającym wybitny wkład w polską kulturę. Nagroda ta nie podlega nominacjom i jest przyznawana wybitnym osobistościom, których praca miała wpływ na rozwój i popularyzację polskiej kultury. W ubiegłym roku otrzymała go noblistka Olga Tokarczuk, a we wcześniejszych latach np. Tadeusz Różewicz. „Bożena i Lech

Janerkowie otrzymali ten tytuł za najwspanialszą w polskiej muzyce rozrywkowej opowieść o niezależności, snutą przez dekady w zespole Klaus Mitffoch, a później na autorskich płytach. Opowieść, której nie dogonił *lukratywny wieprz* i w której *wszystko było dobrze i wszystko w sam raz* – także dzięki temu, że snuta była przez dwoje muzyków będących dla siebie oparciem” – napisano w uzasadnieniu. Paszporty Polityki to jedna z najważniejszych nagród kulturalnych w Polsce. Przyznano ją po raz 28.

Przystanek Wiersz

Od 7 stycznia br. Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu realizuje projekt Przystanek Wiersz. To cykl 10 wierszy-przystanków z komentarzami, których publikacja odbywa się cyklicznie w czwartki na stronie internetowej i na Facebooku MBP. Pomysłodawczynią projektu jest Kamila Korzeniewska z Filii nr 8 MBP we Wrocławiu, która tworzy książkę-zbiór poezji współczesnej. To ona opatrzyła wiersze komentarzem. Grafiki tworzy Beata Walkowiak,

graficzka MBP we Wrocławiu. – O poezji mówi się niewiele, to wręcz niszowa część literackiego świata. Zmęczeni szkolną ideą jedynej słusznej interpretacji nie sięgamy w dorosłym życiu po wiersze – wyjaśnia Kamila Korzeniewska. Podkreśla również, że warto przełamywać te niechęci i stereotypy, bo każdy może rozumieć poezję na swój sposób, także tę współczesną. Dlaczego przystanek? – Bo to teksty na przerwę, na oddech, ale jednak zatrzymują – w czasie i przestrzeni – wyjaśnia pomysłodawczyni projektu.

Nowy Craft Music Festival już latem 2021

W dniach 23-25 lipca br. na wrocławskich Partynicach odbędzie się pierwsza edycja Craft Music Festival. Początkujący muzycy, którzy chcą zagrać na jednej scenie ze znanymi artystami, będą mogli zgłosić się do udziału w festiwalu już niebawem.

– Jeżeli dopiero zaczynasz swoją karierę muzyczną i chcesz zagrać na jednej scenie z już znanymi artystami, śledź nas. Już niebawem poinformujemy, w jaki sposób odbędzie się przegląd artystyczny, podczas którego pragniemy wyróżnić twórców z pasją, których działalność zasługuje na rozgłos, oraz którzy będą mieli możliwość – informują organizatorzy wydarzenia.

Podczas festiwalu we Wrocławiu wystąpią: Karaś/Rogucki, Kamil Bednarek, Natalia Zastępa, Ania Karwan,

Limboski, Arek Kłusowski, Smolasty, Sonbird oraz Pola Chobot i Adam Baran. Bilety są już dostępne na stronie www.ticketmaster.pl. Jednodniowy kosztuje 50 zł (w wersji kolekcjonerskiej – 75 zł), dwudniowy – 75 zł (kolekcjonerski – 100 zł), a wejście

na cały festiwal to koszt 99 zł (wersja kolekcjonerska – 149 zł).

Możesz wesprzeć

Organizatorzy szukają także partnerów i sponsorów wydarzenia.

– Biorąc udział w naszym festiwalu pomożesz młodym talentom, jednocześnie kreując pozytywny i profesjonalny wizerunek własnej firmy – piszą na swojej stronie.

Redakcja